

میراث امام هادی علیه السلام

«متن و ترجمه دو یادگارگران بهای حضرت امام علی النقی الهادی علیه السلام»

۱. زیارت غدیریہ (امیرالمؤمنین شناسی)

۲. زیارت جامعہ کبیرہ (امام شناسی)

ستاد احیاء ایام امامت و ولایت (غدیریہ)

به سفارش ستاد احیاء ایام امامت و ولایت (غدیریہ)

دو میراث امام هادی علیه السلام

واحد تحقیق و پژوهش ستاد احیاء ایام امامت و ولایت

ناشر: عطر عترة چاپ اول: غدیر ۱۳۹۱

چاپخانه: جعفری شمارگان: ۱۰۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۳-۰۶۵-۶ قیمت: ۱۵۰۰ تومان

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۳۰۰۹۳۰۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السلام علیکم یا اهل بیت النبوة

طلوع خورشیدی دیگر در ماه ذی حجة

ولادت با سعادت حضرت امام هادی علیه السلام در پانزدهم ماه ذی حجة الحرام، طلوع خورشیدی دیگر در آسمان امامت و ولایت بود که در کنار مناسبت‌های زیبا و مهم ایام غدیریه جلوه‌ای دیگر به ماه ذی حجة بخشید.

نام مبارک امام هادی علیه السلام، علی النقی و هم نام با حضرت علی بن ابی طالب، حضرت علی بن الحسین، حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام و چهارمین علی از خاندان عصمت و طهارت است که درخشش دیگری در میان اسامی مبارک حضرات چهارده معصوم علیهم السلام داشته است.

میراث امام هادی علیه السلام

نقش مؤثر و مأموریت الهی حضرت هادی علیه السلام در تبیین شخصیت امیرالمؤمنین علی علیه السلام و بیان فضیلت‌های بی شمار آن حضرت در زیارت غدیریه، و بیان جایگاه امامان معصوم علیهم السلام در جهان خلقت، با انشاء زیارت جامعه کبیره ما را بر آن داشت که در ایام غدیریه، و ولادت با سعادت آن امام همام، دو جلوه از

جلوات امام هادی علیه السلام زیارت غدیریه (امیر المؤمنین شناسی) و زیارت جامعه کبیره (امام شناسی) را به زیور طبع آراسته و منتشر نماییم.

شایسته است با مطالعه و قرائت این دو زیارت گران بها که منشور امامت و ولایت و دو گنج بی پایان مکتب اهل بیت علیهم السلام می باشد در جهت شناختن و شناساندن شخصیت و جایگاه ائمه اطهار علیهم السلام که از اوجب واجبات است قدمی برداشته باشیم.

به امید آن که روز ولادت حضرت هادی علیه السلام **روز زیارت جامعه کبیره** و زیارت غدیریه شناخته شده و با این عنوان تبلیغ و ترویج شود.

ستاد احیاء ایام امامت و ولایت (غدیریه)

واحد تحقیق و پژوهش

زیارت غدیریه

زیارت غدیریه یکی از زیباترین زیارت‌های امیرالمؤمنین علیه السلام است که توسط امام هادی علیه السلام بیان شده است و مجموعه‌ای کامل از فضائل و مناقب مولی الموحدين امیرالمؤمنین علیه السلام با استناد بر آیات * و روایات متعدد می‌باشد و به حق می‌توان عنوان «امیرالمؤمنین شناسی» را بر این زیارت نام نهاد.

مرحوم حاج شیخ عباس قمی رحمته الله در مفاتیح الجنان در باب زیارات امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید: به سندهای معتبره نقل شده که حضرت امام علی النقی علیه السلام حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را با این زیارت در روز غدیر زیارت نمودند.

زیارتی برای همهٔ ایام سال

یکی از خصوصیات زیارت غدیریه آن است که اختصاصی به روز غدیر ندارد و مانند زیارت عاشورا که قرائت آن برای تمام ایام سال توصیه و سفارش شده است، قرائت زیارت غدیریه نیز برای تمام سال سفارش شده است.

* فهرست آیاتی که در متن زیارت آمده با شماره گذاری در پایان زیارت غدیریه تنظیم شده است.

مرحوم حاج شیخ عباس قمی رحمۃ اللہ علیہ در مفاتیح الجنان پس از زیارت غدیریه می نویسد: این زیارت را در هر روز از نزدیک و دور می شود خواند و این فایده جلیله ای است که البته راغبین در عبادت و شایقین زیارت حضرت شاه ولایت حضرت علی علیه السلام آن را غنیمت خواهند شمرد.

و اما کیفیت خوان زیارت غدیریه چنان است که چون اراده زیارت نمایی بایست بر در قبه منوره و رخصت طلب نما و شیخ شهید گفته که غسل می کنی و پاک ترین جامه های خود را می پوشی و اذن دخول می طلبی پس پای راست را مقدم دار و داخل شو و به نزدیک ضریح مقدس برو و پشت به قبله در برابر ضریح بایست و این زیارت را بخوان:

سلام بر انبیاء الهی

بسم الله الرحمن الرحيم

السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ صَفْوَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ،
أَمِينِ اللَّهِ عَلَى وَحْيِهِ وَ عَزَائِمِ أَمْرِهِ وَ الْخَاتَمِ لِمَا سَبَقَ وَ الْفَاتِحِ لِمَا اسْتَقْبَلَ، وَ الْمُهَيِّمِ
عَلَى ذَلِكَ كُلِّهِ وَ رَحْمَةِ اللَّهِ وَ بَرَكَاتِهِ وَ صَلَوَاتِهِ وَ تَحِيَّاتِهِ، السَّلَامُ عَلَى أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَ رُسُلِهِ
وَ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَ عِبَادِهِ الصَّالِحِينَ.

سلام بر حضرت محمد ﷺ فرستاده خدا که خاتم پیامبران و سید و سرور رسولان الهی و بنده خاص و
خالص پروردگار عالم است. و اوست امین خدا بر اسرار وحی و امین او بر تصمیمات قطعی در امور و خاتم
پیامبران و کامل کننده تمام فضیلت های گذشته و گشاینده فضائل و مکارم آینده (همانند سلسله جلیله
امامت) که عالی تر و بلند مقام تر از همه عالم است. و سلام و رحمت و برکات خداوند متعال و درودها و
تحیات حق بر او باد. سلام بر پیامبران و رسولان الهی و سلام بر فرشتگان مقرب و بندگان شایسته خدا.

سلام بر امیرمؤمنان علیه السلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَ وَارِثَ عِلْمِ النَّبِيِّينَ وَ وَلِيَّ رَبِّ
الْعَالَمِينَ وَ مَوْلَايَ وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ رَحْمَتُهُ اللهُ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا
أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ يَا أَمِينَ اللهِ فِي أَرْضِهِ وَ سَفِيرَهُ فِي خَلْقِهِ وَ حُجَّتَهُ الْبَالِغَةَ عَلَى عِبَادِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا دِينَ اللهِ الْقَوِيمَ وَ صِرَاطَهُ الْمُسْتَقِيمَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ الْعَظِيمُ
الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ وَ عَنْهُ يُسْأَلُونَ^(۱)

سلام بر تو ای امیرمؤمنان و سرور اوصیاء الهی و وارث علم انبیاء و ولی پروردگار عالم و مولای من و سرور
اهل ایمان. سلام و رحمت و برکات خداوند متعال بر تو باد.

سلام بر تو ای آقای من، ای امیر اهل ایمان، ای امین اسرار خدا در روی زمین و سفیر خدا بر خلق و دلیل
گویا و رسای بر بندگان. سلام بر تو ای دین محکم و استوار خدا و راه مستقیم او. سلام بر تو ای خبر بزرگ
عالم که امت در آن اختلاف نمودند و مورد سؤال حضرت حق قرار خواهند گرفت.

سلام بر امام متقین

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ آمَنْتَ بِاللَّهِ وَ هُمْ مُشْرِكُونَ وَ صَدَقْتَ بِالْحَقِّ وَ هُمْ مُكَذِّبُونَ وَ جَاهَدْتَ وَ هُمْ مُحْجَمُونَ وَ عَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ صَابِراً مُحْتَسِباً حَتَّى أَتَاكَ الْيَقِينُ. أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْمُسْلِمِينَ وَ يَغْسُوبَ الْمُؤْمِنِينَ وَ إِمَامَ الْمُتَّقِينَ وَ قَائِدَ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ وَ رَحْمَةَ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

سلام بر تو ای امیرمؤمنان ای کسی که زمانی به خدا ایمان آوردی که همه در شرک بودند و هنگامی حق را تصدیق کردی که همه تکذیب می نمودند و تو در راه دین خدا با کمال شجاعت جهاد می کردی در حالی که همه ترسان و گریزان بودند و تو خدا را با اخلاص کامل در دین، با شکیبایی و بردباری پرستش می کردی تا آن که به مقام یقین نایل شدی.

الا ای اهل عالم بدانید که لعنت خدا بر ظالمان و ستمکاران عالم خواهد بود.

سلام بر تو ای سید و سرور امت اسلام و پیشوای اهل ایمان و امام صاحبان تقوی و رهبر روسفیدان و

آبرومندان عالم. سلام و رحمت و برکات خداوند متعال بر تو باد

شهادت به فضائل بی شمار امیرمؤمنان علیه السلام

أَشْهَدُ أَنَّكَ أَخُو رَسُولِ اللَّهِ وَ وَصِيُّهُ وَ وَارِثُ عِلْمِهِ وَ أَمِينُهُ عَلَى شَرْعِهِ وَ خَلِيفَتُهُ فِي أُمَّتِهِ وَ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ صَدَّقَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى نَبِيِّهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّهُ قَدْ بَلَغَ عَنِ اللَّهِ مَا أُنْزِلَهُ فِيكَ فَصَدَعَ بِأَمْرِهِ وَ أَوْجَبَ عَلَى أُمَّتِهِ فَرَضَ طَاعَتِكَ وَ لَا يَتَكَ وَ عَقَدَ عَلَيْهِمُ الْبَيْعَةَ لَكَ وَ جَعَلَكَ أَوَّلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ كَذَلِكَ ثُمَّ أَشْهَدَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِمْ فَقَالَ أَلَسْتُ قَدْ بَلَّغْتُ فَقَالُوا اللَّهُمَّ بَلَى فَقَالَ اللَّهُمَّ أَشْهَدُ وَ كَفَى بِكَ شَهِيداً وَ حَاكِماً بَيْنَ الْعِبَادِ

گواهی می‌دهم که تو برادر رسول خدائی و وصی و وارث علم رسول خدا صلی الله علیه و آله و امانتدار و حافظ شریعت او و جانشین او در میان امتش هستی و تو اول کسی هستی که به دعوت او به خدا ایمان آورده و آن چه را که خداوند متعال بر پیامبرش نازل فرمود تصدیق کرد. و گواهی می‌دهم که پیامبر صلی الله علیه و آله از جانب خدای متعال آن چه را باید درباره تو به خلق برساند ابلاغ نمود، پس امر خدای را با صدای بلند رسانید و بر امت خود لزوم اطاعت و محبت تو را واجب گردانید و بر بیعت و امامت تو از امت عقد و پیمان گرفت و تو را اولی و سزاوارتر از نفوس اهل ایمان بر خود آنها قرار داد. چنان که خدای متعال چنین مقرر داشته بود. سپس خدا را بر امت گواه گرفت و فرمود: آیا من حکم خدا را درباره خلافت علی علیه السلام به شما نرسانیدم؟ همه گفتند: آری رسانیدی. پس پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: خدا یا تو گواه باش که گواهی و حکم تو میان بندگان کفایت می‌کند.

بیزاری از منکران ولایت

فَلَعَنَ اللَّهُ جَا حِدَ وَلَا يَتَكَ بَعْدَ الْإِقْرَارِ وَ نَاكِثَ عَهْدِكَ بَعْدَ الْمِيثَاقِ وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ وَفَيْتَ بِعَهْدِ
اللَّهِ تَعَالَى، وَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى مُوفٍ لَكَ بِعَهْدِهِ وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا
عَظِيمًا^(۲)، وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ الْحَقُّ الَّذِي نَطَقَ بِوِلَايَتِكَ التَّنْزِيلُ وَ أَخَذَ لَكَ الْعَهْدَ
عَلَى الْأُمَّةِ بِذَلِكَ الرَّسُولُ، وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ وَ عَمَّكَ وَ أَخَاكَ الَّذِينَ تَاجَرْتُمْ اللَّهَ بِنُفُوسِكُمْ

پس لعنت خدا بر آنان باد که ولایت و امامت را بعد از اقرار انکار کردند و عهد و پیمان را شکستند و گواهی
می‌دهم که تو به عهد خدای متعال وفا کردی . و خدا هم به عهد تو وفا کرد و هر کس وفا کند به عهدی که با
خدا بسته است البته به زودی اجر عظیم از حضرت حق خواهد یافت.

و باز گواهی می‌دهم که تو به حق و حقیقت امیر اهل ایمانی که آیات قرآن نازل شده بر ولایت و امامت تو
گویاست و رسول خدا ﷺ بر خلافت الهیهات از امت عهد و پیمان گرفت.

و باز گواهی می‌دهم که تو و عمویت (حمزه) و برادرت (جعفر) به فدا کردن جانتان با خدا تجارت کردید.

فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام در قرآن

فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِيكُمْ ﴿٣١﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِالَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ
النَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٢﴾

تا آن که خدا در حق شما این آیات را نازل کرد.

همانا خدا جان و مال مؤمنان را به بهای بهشت خریداری کرده، همان مؤمنانی که در راه خدا جهاد می‌کنند. پس دشمن را می‌کشند و یا خود به شهادت می‌رسند. این وعده قطعی خدا و عهده‌ای است که در تورات و انجیل و قرآن یاد فرموده است. و از خدا با وفاتر به عهد و پیمان کیست؟ پس ای اهل ایمان با این معامله‌ای که کردید خوشحال و شاد باشید که این سعادت و کامیابی بزرگی است. این مؤمنان همان توبه‌کنندگان، عبادت‌کنندگان، شکرگزاران، روزه‌داران، رکوع‌کنندگان، سجده‌کنندگان، فرمان‌دهندگان به معروف و بازدارندگان از منکر و پاسداران حدود و مقررات الهی هستند و این مؤمنان را مژده و پشاد ده.

عاقبت تردید کنندگان در ولایت

أَشْهَدُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّ الشَّكَّ فِيكَ مَا آمَنَ بِالرَّسُولِ الْأَمِينِ وَأَنَّ الْعَادِلَ بِكَ غَيْرُكَ
عَائِدٌ عَنِ الدِّينِ الْقَوِيمِ الَّذِي ارْتَضَاهُ لَنَا رَبُّ الْعَالَمِينَ وَ أَكْمَلَهُ بِوِلَايَتِكَ يَوْمَ الْغَدِيرِ
وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ الْمَعْنِيُّ بِقَوْلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ، ﴿وَ أَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَ لَا
تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾^(۴) ضَلَّ وَ اللَّهُ وَ أَضَلَّ مَنْ اتَّبَعَ سِوَاكَ وَ عِنْدَ عَنِ
الْحَقِّ مَنْ عَادَاكَ.

باز گواهی می‌دهم ای امیر اهل ایمان! که هر کس درباره امامت شک کند محققاً به رسول امین خدا ایمان
نیاورده است و هر که دیگری را بر تو همانند گردانید و ترجیح داد کفر و عناد ورزیده است در دین محکم و
استواری که پروردگار عالمیان بر ما پسندیده و انتخاب فرموده و آن دین را به ولایت و محبت تو در روز
غدیر به حد کمال رسانید و باز گواهی می‌دهم که در کلام خدای مقتدر مهربان مقصود تویی که فرمود:
«این راه راست من است، از آن پیروی کنید و از راه‌های دیگر که موجب تفرقه و اختلاف شدید می‌شود
پیروی نکنید» قسم به خدا که هر کسی از غیر تو تبعیت کرد هم خود گمراه شد و هم مردم را گمراه کرد و هر
که با تو دشمنی کرد با حق عناد نمود و لجاجت ورزید.

اجتناب از گمراهی پس از هدایت

اللَّهُمَّ سَمِعْنَا بِأَمْرِكَ وَأَطَعْنَا وَاتَّبَعْنَا صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ فَأَهْدِنَا رَبَّنَا وَلَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا^(۵) إِلَى طَاعَتِكَ وَاجْعَلْنَا مِنَ الشَّاكِرِينَ لِأَنْعَمِكَ وَأَشْهَدْ أَنَّكَ لَمْ تَزَلْ لِلْهَوَىٰ مُخَالِفًا وَلِلتَّقَىٰ مُخَالِفًا وَ عَلَىٰ كَظْمِ الْغَيْظِ قَادِرًا وَ عَنِ النَّاسِ غَافِرًا وَإِذَا عُصِيَ اللَّهُ سَاخِطًا وَإِذَا أُطِيعَ اللَّهُ رَاضِيًا وَ بِمَا عَاهَدَ إِلَيْكَ عَامِلًا، رَاعِيًا لِمَا اسْتُحْفِظْتَ حَافِظًا لِمَا اسْتُودِعْتَ مُبَلِّغًا مَا حُمِّلْتَ مُنْتَظِرًا مَا وَعِدْتَ

بارالها فرمان تو را شنیدیم و اطاعت کرده و راه مستقیم تو را پیروی کردیم . پس تو ای پروردگار ما دل‌های ما را پس از نور هدایت به راه طاعت، از ظلمت گمراهی نگاهدار و ما را از شکرگزاران نعمت‌هایت (خصوصاً نعمت ولایت علی علیه السلام) مقرر فرما و باز گواهی می‌دهم که تو همیشه با هوای نفس مخالف و با تقوی هم پیمان و بر فرو بردن خشم توانا بودی و طریق عفو و غفران را از بدی‌های مردم پیمودی و هنگامی که خلق نافرمانی خدا را می‌کردند سخت خشمناک می‌شدی و چون راه طاعت می‌پیمودند خوشنود می‌گشتی و به هر پیمانی که داشتی عمل کردی و آنچه را باید محفوظ داری کاملاً رعایت کرده و در نظر داشتی و از هر امانتی که به تو سپردند محافظت فرمودی و آنچه از فرمان حق به عهده داشتی که باید به خلق تبلیغ کنی انجام دادی و منتظر آن چه وعده داده شدی، بودی.

راضی به رضای الهی

وَأَشْهَدُ أَنَّكَ مَا اتَّقَيْتَ ضَارِعاً وَلَا أَمْسَكَتَ عَنْ حَقِّكَ جَارِعاً وَلَا أَحْجَمْتَ عَنْ مُجَاهَدَةٍ
غَاصِبِيكَ نَاكِلاً، وَلَا أَظْهَرْتَ الرِّضَى بِخِلَافِ مَا يُرْضِي اللَّهَ مُدَاهِناً وَلَا وَهَنْتَ لِمَا
أَصَابَكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلَا ضَعُفْتَ وَلَا اسْتَكْنَتَ عَنْ طَلَبِ حَقِّكَ مُرَاقِباً مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ
تَكُونَ كَذَلِكَ، بَلْ إِذْ ظَلِمْتَ احْتَسَبْتَ رَبَّكَ وَفَوَّضْتَ إِلَيْهِ أَمْرَكَ

و باز گواهی می‌دهم که محققاً تقیه تو از دشمنان نه از جهت خواری بود بلکه رضای خدا را در آن دانستی و
خودداری تو از گرفتن حق خلافت نه از جهت جزع و عجز تو بود و صبر کردنت از جهاد با آنان که حقت را
غصب کردند نه از جهت ناتوانی بود، بلکه هرگز اظهار رضایت بر خلاف رضای حضرت حق نکردی از آن
سستی‌ها و نفاق و ستم‌ها که به تو رسید. نه از راه سستی تسلیم دشمنان شدی و نه از طلب حق خود ابداً
کوتاهی کردی. بلکه ظلمی که به تو کردند رضای خدا را در نظر گرفته و کار خود را به خدا واگذار کردی.

خیر خواهی حتی برای دشمنان

و ذَكَرْتَهُمْ فَمَا اذْكُرُوا وَ وَعَظْنَهُمْ فَمَا اَتَّعَظُوا وَ حَوَّفْنَهُمُ اللّٰهُ فَمَا تَحَوَّفُوا
وَ اَشْهَدُ اَنَّكَ يَا اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ جَاهَدْتَ فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتّٰى دَعَاكَ اللّٰهُ اِلَىٰ جَوَارِهِ وَ
قَبَضَكَ اِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ وَ اُلْزَمَ اَعْدَاءَكَ الْحُجَّةَ بِقَتْلِهِمْ اِيَّاكَ لِتَكُوْنَ الْحُجَّةُ لَكَ عَلَيْهِمْ مَعَ مَا
لَكَ مِنَ الْحُجَجِ الْبَالِغَةِ عَلَىٰ جَمِيْعِ خَلْقِهِ

و مخالفان و دشمنان را تذکر و پند و اندرز دادی اما آنها غفلت کرده و پند نگرفتند و آنها را از خدا
ترسانیدی اما آنان نترسیدند و باز گواهی می‌دهم که تو ای امیر اهل ایمان محققا در راه خدا جهاد کامل کرده
و حق مجاهدت را بجای آوردی تا هنگامی که خدایت در جوار رحمت خود طلبید و به دست رضا و اختیار
قبض روح شریف کرده و به سوی خود برد و دشمنان که تو را به قتل رسانیدند با دلیل روشن محکوم
ساخت تا آن که حجت و دلیل رسا و گویا بر تمام خلق با تو بود.

صبر و استقامت در اطاعت از فرامین الهی

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَبْدَتَ اللَّهِ مُخْلِصاً وَ جَاهِدَتَ فِي اللَّهِ صَابِراً وَ جُدْتَ
بِنَفْسِكَ مُحْتَسِباً وَ عَمِلْتَ بِكِتَابِهِ وَ اتَّبَعْتَ سُنَّةَ نَبِيِّهِ وَ أَقَمْتَ الصَّلَاةَ وَ آتَيْتَ الزَّكَاةَ وَ
أَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ مَا اسْتَطَعْتَ مُبْتَغِياً مَا عِنْدَ اللَّهِ رَاغِباً فِيمَا وَعَدَ اللَّهُ،
لَا تَحْفَلُ بِالنَّوَائِبِ وَ لَا تَهِنُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَ لَا تَحْجِمُ عَنْ مُحَارِبٍ، أَفِكَ مَنْ نَسَبَ غَيْرَ
ذَلِكَ إِلَيْكَ وَ افْتَرَى بَاطِلاً عَلَيْكَ وَ أُولَى لِمَنْ عِنْدَ عُنْكَ، لَقَدْ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ الْجِهَادِ وَ
صَبَرْتَ عَلَى الْأَذَى صَبْرَ احْتِسَابٍ.

سلام بر تو ای امیرمؤمنان تو بندگی خدا را با اخلاص کامل به جای آوردی و در راه خدا با صبر و شکیبایی
مجاهده نمودی و به فرمان حق جان خود را فدا ساختی و طبق کتاب خدا عمل و از سنت رسول صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
پیروی کردی و نماز را بپا داشتی و حق زکات را ادا کردی و در نهایت توان خود امر به معروف و نهی از منکر
کردی و همه این امور را برای طلب رضا و شوق و رغبت به وعده‌های رحمت حق انجام دادی
و در سختی‌های روزگار باک نداشتی و سست نگشتی و از جنگ‌ها باز نایستادی و هر که غیر از این اوصاف
سخنی درباره تو گفت دروغ و بهتان باطل و بی حقیقت است و لایق دشمنان و معاندان توست. همانا تو در راه
دین خدا جهاد کردی و حق مجاهدت را ادا کردی و بر آزار امت صبر و شکیبایی نمودی.

اولین ایمان آوردنده

وَ أَنْتَ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ صَلَّى لَهُ وَ جَاهَدَ وَ أَبْدَى صَفْحَتَهُ فِي دَارِ الشُّرْكِ
وَ الْأَرْضِ مَسْحُونَةً ضَلَالَةً وَ الشَّيْطَانُ يُعْبِدُ جَهْرَةً
وَ أَنْتَ الْقَائِلُ لَا تَزِيدُنِي كَثْرَةَ النَّاسِ حَوْلِي عِزَّةً وَ لَا تَفَرِّقُهُمْ عَنِّي وَحْشَةً
وَ لَوْ أَسْلَمَنِي النَّاسُ جَمِيعاً لَمْ أَكُنْ مُتَضَرِّعاً
اعْتَصَمْتُ بِاللَّهِ فَعَزَزْتُ وَ آثَرْتُ الْآخِرَةَ عَلَى الْأُولَى فَزَهَّدْتُ
وَ أَيَّدَكَ اللَّهُ وَ هَذَاكَ وَ أَخْلَصَكَ وَ اجْتَبَاكَ

و تویی اول شخص که به خدا ایمان آورد و نماز او را به پاداشت و عرض اندام نمود آن هم در دیاری که شرک و بت پرستی و کفر و ضلالت پر بود تا آن جا که شیطان روشن و آشکارا مورد پرستش قرار گرفته بود. و تو آن کسی هستی که فرمودی: نه اجتماع مردم به گرداگرد من موجب عزت و تکبر من شود و نه پراکندگی مردم از دور من مرا به وحشت و اضطراب آورد. اگر تمام مردم مرا واگذارند، هرگز نالان نخواهم بود. تو به خدا پناه بردی که عزت یافتی و آخرت را بر دنیا اختیار کردی و از دنیا زهد ورزیدی. و خدا تو را مؤید فرمود و هدایت به سوی خود کرد و اخلاص کامل در توحید عطا فرمود و تو را از تمام امت برگزید.

یکسان بودن افعال و اقوال و احوال از آغاز تا پایان

فَمَا تَنَاقَضَتْ أَفْعَالُكَ وَلَا اخْتَلَفَتْ أَقْوَالُكَ وَلَا تَقَلَّبَتْ أَحْوَالُكَ

وَلَا ادَّعَيْتَ وَلَا افْتَرَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَلَا شَرِهْتَ إِلَى الْخَطَامِ وَلَا دَنَسْتَ الْأَثَامَ
وَلَمْ تَزَلْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَيَقِينٍ مِنْ أَمْرِكَ تَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
أَشْهَدُ شَهَادَةً حَقٍّ وَأُقْسِمُ بِاللَّهِ قَسَمَ صِدْقٍ أَنَّ مُحَمَّدًا وَآلَهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ سَادَاتُ
الْخَلْقِ

یا علی تو آن کسی هستی که هرگز در اعمالت تناقض و در گفتارت اختلاف وجود نداشت و احوالت دگرگون
و متغیر نگشت و هرگز ادعایی در دین خدا نکردی و نه دروغ و افترا بی بر خدا بستی و نه هرگز حرص و آز بر
متاع ناقابل دنیا داشتی، هرگز آلودگی و پلیدی معاصی جان پاکت را آلوده نساخت و همیشه از جانب خدا با
بینه و برهان روشن همراه بودی و با یقین کامل در همه امور خلق را به طریق حق و راه راست هدایت کردی.
باز به حق شهادت می‌دهم و به خدا قسم یاد می‌کنم قسمی درست و صادق که حضرت محمد و آل اطهارش
صلوات الله علیهم سید و پیشوایان خلق بودند.

ایمان به امیرالمؤمنین علیه السلام ایمان به خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله

وَ أَنْتَ مَوْلَايَ وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ أَنْتَ عَبْدُ اللَّهِ وَ وَلِيُّهُ وَ أَخُو الرَّسُولِ وَ وَصِيُّهُ وَ وَارِثُهُ
وَ أَنَّهُ الْقَائِلُ لَكَ وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ مَا آمَنَ بِي مَنْ كَفَرَ بِكَ
وَ لَا أَقَرُّ بِاللَّهِ مَنْ جَحَدَكَ وَ قَدْ ضَلَّ مَنْ صَدَّ عَنْكَ
وَ لَمْ يَهْتَدِ إِلَى اللَّهِ وَ لَا إِلَهٍ مَنِ لَا يَهْتَدِي بِكَ وَ هُوَ قَوْلُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ
وَ إِنِّي لَعَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً ثُمَّ اهْتَدَى (۶) إِلَى وَلَايَتِكَ

و محققا تو ای امیر مؤمنان مولای من و مولای تمام اهل ایمانی و به حقیقت بنده خدا و ولی خدا و برادر رسول خدا صلی الله علیه و آله و وصی او و وارث او هستی و تو همان کسی هستی که رسول خدا صلی الله علیه و آله در باره ات فرمود: به آن خدایی که مرا به حق مبعوث گردانید ایمان به من نیاورده هر که به تو کافر شود و اقرار به خدا نداشته. هر که تو را انکار کند و محققا گمراه است هر آن که از تو روی برتافت. و به خدا و رسالت من هدایت نیافته آن کس که به سوی تو هدایت نیافت و این سخن پروردگار من عز و جل است که فرمود: من البسته آمرزنده گناهان آن کسی هستم که توبه کند و ایمان آورده و عمل صالح انجام دهد و سپس به ولایت و امامت علی علیه السلام هدایت یابد.

نوری که هرگز خاموش نخواهد شد

مَوْلَايَ فَضْلُكَ لَا يَخْفَى وَ نُورُكَ لَا يُطْفَأُ وَ أَنَّ مَنْ جَحَدَكَ الظُّلُمُ الْأَشَقَى، مَوْلَايَ أَنْتَ
الْحُجَّةُ عَلَى الْعِبَادِ وَ الْهَادِي إِلَى الرَّشَادِ وَ الْعُدَّةُ لِلْمَعَادِ، مَوْلَايَ لَقَدْ رَفَعَ اللَّهُ فِي الْأَوَّلَى
مَنْزِلَتَكَ وَ أَعْلَى فِي الْآخِرَةِ دَرَجَتَكَ، وَ بَصَّرَكَ مَا عَمِيَ عَلَى مَنْ خَالَفَكَ وَ حَالَ بَيْنَكَ وَ
بَيْنَ مَوَاهِبِ اللَّهِ لَكَ، فَلَعَنَ اللَّهُ مُسْتَحِلِّي الْحُرْمَةِ مِنْكَ وَ ذَائِدِي الْحَقِّ عَنْكَ، وَ أَشْهَدُ أَنَّهُمْ
الْأَحْسَرُونَ الَّذِينَ تَلَفَحُوا وَجُوهَهُمُ النَّارُ وَ هُمْ فِيهَا كَالِحُونَ.^(۷)

ای مولای من فضیلت و برتری تو پنهان و نور تو خاموش شدنی نخواهد بود و البته آنان که تو را انکار کردند
ستمکار و شقی ترین خلق بودند و تویی که حجت خدا بر بندگان و هادی خلق به راه رشد و هدایتی، دوستی
تو ذخیره روز معاد است. ای مولای من خدا در دنیا تو را منزلت رفیع داد و در آخرت عالی ترین رتبه را عطا
فرمود و تو را بینا گردانید در آنچه مخالفانت کور و نابینا بودند لذا میان تو و امامت که موهبت خدا بر تو بود
حایل و مانع شدند (و تو را از آن مقام منع کردند) پس خدا لعنت کند آنان را که حرمت مقامت را نگه نداشتند
و حق تو را از تو گرفتند و باز گواهی می دهیم که همه آنان از زیان کارترین افراد هستند که آتش به رویشان فرا
گیرد و در دوزخ زشت منظر باشند

مطیع امر الهی همیشه و در همه جا

وَأَشْهَدُ أَنَّكَ مَا أَقْدَمْتَ وَ لَا أَحْجَمْتَ وَ لَا نَطَقْتَ وَ لَا أَمْسَكَتَ إِلَّا بِأَمْرِ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ
قُلْتُ وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ نَظَرْتُ إِلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَضْرِبُ بِالسَّيْفِ
قُدُمًا، فَقَالَ يَا عَلِيُّ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي، وَ أَعْلَمُكَ أَنَّ
مَوْتَكَ وَ حَيَاتَكَ مَعِي وَ عَلَى سُنَّتِي، فَوَ اللَّهِ مَا كَذِبْتُ وَ لَا كُذِّبْتُ وَ لَا ضَلَلْتُ وَ لَا ضُلُّ
بِي وَ لَا نَسِيتُ مَا عَهِدَ إِلَيَّ رَبِّي، وَ إِنِّي لَعَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي بَيِّنَهَا لِنَبِيِّهِ وَ بَيِّنَهَا النَّبِيُّ لِي
وَ إِنِّي لَعَلَى الطَّرِيقِ الْوَاضِحِ الْفِظْهُ لَفْظًا، صَدَقْتُ وَ اللَّهُ وَ قُلْتُ الْحَقَّ

و باز گواهی می‌دهم که تو اقدام به کاری نکردی و از امری باز ننشستی و سخنی نگفتی و سکوتی نکردی جز به امر
خدای متعال و رسول او. تو خود گفتی: قسم به آن که جانم به دست قدرت اوست که رسول خدا ﷺ به من
می‌نگریست هنگامی که بر همه سبقت گرفته و شمشیر می‌زد و فرمود: یا علی تو نسبت به من به همانند هارونی
نسبت به موسی ﷺ جز این که پیامبری بعد از من نخواهد بود و تو را آگاه کنم که در حیات و ممات همه جا با
من و با سنت من خواهی بود و به خدا سوگند من هرگز دروغ نگفتم و رسول خدا ﷺ به من دروغ نگفت و
هرگز من گمراه نشده‌ام و کسی به واسطه من گمراه نگشته و هرگز عهد خدا را فراموش نکردم و من با دلیل و
برهان روشن از جانب پروردگارم بودم آن برهانی که خدا به رسول خود داد و او همان برهان را بر من روشن
ساخت و من البته به طریق حق رفتم کلمه به کلمه، واضح و آشکارا. به خدا قسم تو راست گفتی و به حق سخن گفتی.

دریافت نشان و درجه از خداوند متعال

فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَاوَاكَ بِمَنْ نَاوَاكَ وَ اللَّهُ جَلَّ اسْمُهُ يَقُولُ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ^(۸)، فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ عَدَلَ بِكَ مِنْ فَرَضِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ لَا يَتَكَ، وَ أَنْتَ وَلِيُّ اللَّهِ وَ أُخُو رَسُولِهِ وَ الذَّابُّ عَنْ دِينِهِ وَ الَّذِي نَطَقَ الْقُرْآنُ بِتَفْضِيلِهِ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا، دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَ مَغْفِرَةً وَ رَحْمَةً وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا^(۹).

پس خدا لعنت کند کسی را که شأن تو را با مردم جاهلی که از تو دور بودند یا آهنگ مقام تو کردند مساوی کرد در صورتی که خدا فرموده: آیا آنان که دانا هستند با آنان که نادانند مساوی هستند؟ پس خدا لعنت کند آنان را که همانند تو شمردند کسانی را که خداند متعال پیشوایی و امامت تو را بر آنان فرض کرده بود و تو ولی خدا و برادر رسول خدایی و یگانه مدافع و طرفدار دین خدایی و تو آن کسی هستی که به برتریش قرآن سخن گفته است. آنجا که فرمود: «و خداوند جهاد کنندگان را بر خانه نشینان به پاداش بزرگ برتری داده است آن هم به درجاتی از جانب خود و آمرزش و رحمتی ویژه که خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.

هجرت و جهاد در راه خدا با جان و مال

وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى ﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَ عِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ جَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ (۱۰)
الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ
وَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَ رِضْوَانٍ وَ جَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ
مُقِيمٌ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ (۱۱) أَشْهَدُ أَنَّكَ الْمَخْصُوصُ بِمِدْحَةِ اللَّهِ
الْمُخْلِصِ لِبَطَاعَةِ اللَّهِ لَمْ تَنْعِ بِالْهُدَى بَدَلًا وَ لَمْ تُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّكَ أَحَدًا

آیا آب دادن به حاجیان و آباد کردن مسجد الحرام را مانند عمل کسی قرار داده‌اید که به خداوند و روز قیامت ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده است؟ این دو نزد خدا برابر و یکسان نیست و خدا هرگز گروه ستمکاران را هدایت نمی‌کند. آنان که ایمان آوردند و هجرت کردند و در راه خدا با اموال و جان‌های خود جهاد کردند، منزلت آنان در پیشگاه خدا بزرگتر و برتر است و اینان سعادت‌مند و رستگارانند. پروردگارشان آنان را به رحمت بی‌انتهای خود و به مقام رضا و خشنودی خویش و به بهشت‌هایی که در آن نعمت‌های پایدار است مژده می‌دهد. و همواره در آن جا خواهند ماند و به طور قطع و یقین نزد خدا پاداش بزرگی دارند.

و شهادت می‌دهم ای امیر مؤمنان که تو (در این آیات) مخصوص به مدح خدایی که خدا را با اخلاص کامل پرستش کردی و هرگز هدایت خدا چیز دیگری قرار ندادی و در پرستش پروردگارت هرگز احدی را شریک نکردی.

ابلاغ ولایت امر الهی

وَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى اسْتَجَابَ لِنَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِيكَ دَعْوَتَهُ
ثُمَّ أَمَرَهُ بِإِظْهَارِ مَا أُولَاكَ لِأُمَّتِهِ إِعْلَاءً لِسَانِكَ وَ إِعْلَانًا لِبُرْهَانِكَ وَ دَخْضًا لِلْبَاطِلِ وَ
قَطْعًا لِلْمَعَادِيرِ، فَلَمَّا أَشْفَقَ مِنْ فِتْنَةِ الْفَاسِقِينَ وَ اتَّقَى فِيكَ الْمُتَافِقِينَ أَوْحَى إِلَيْهِ رَبُّ
الْعَالَمِينَ، يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ
اللَّهُ يَعْصِيكَ مِنَ النَّاسِ (۱۲)

و همانا خدای تعالی دعای رسولش صلی الله علیه و آله را در حق تو مستجاب کرد. سپس خدا پیامبرش را مأمور کرد
مقامی که تو را به آن برتری داده بر امت اظهار کند تا علو شأن و مقام تو بر آنان هویدا گردد و برهان حقانیت
بر خلق آشکار شود و سخنان باطل مخالفان محو و نابود شود و بهانه‌های مردم از آنان گرفته شود.
و به واسطه آن که رسول خدا از فتنه و فساد فاسقان امت بیمناک بود و درباره تو از منافقین خائف بود خدای
رب العالمین به او وحی فرستاد که ای رسول ما آنچه از پروردگارت بر تو نازل شد به امت برسان که اگر
نرسانی رسالت خدا را تبلیغ نکرده‌ای و خدا تو را از شر منافقان حفظ خواهد کرد.

اطاعت رسول خدا ﷺ از فرمان خدا در روز غدیر

فَوَضَعَ عَلَى نَفْسِهِ أَوْزَارَ الْمَسِيرِ وَ نَهَضَ فِي رَمَضَاءِ الْهَجِيرِ فَخَطَبَ وَ أَسْمَعَ وَ نَادَى فَأَبْلَغَ، ثُمَّ سَأَلَهُمْ أَجْمَعَ فَقَالَ هَلْ بَلَغْتُ فَقَالُوا اللَّهُمَّ بَلَى فَقَالَ اللَّهُمَّ أَشْهَدُ، ثُمَّ قَالَ أَلَسْتُ أُولَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا بَلَى فَأَخَذَ بِيَدِكَ وَ قَالَ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ، اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ، فَمَا آمَنَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيكَ عَلَى نَبِيِّهِ إِلَّا قَلِيلٌ وَ لَا زَادَ أَكْثَرَهُمْ غَيْرَ تَحْسِيرٍ.

پس از نزول آیه تبلیغ رسول خدا ﷺ رنج سفر را بر خود هموار کرد و در بیابان ریگزار و گرمای سخت قیام کرد خطبه‌ای فرمود و با ندای بلند به همه امت شنواید و حکم خدا را ابلاغ کرد، سپس از امت سؤال کرد: ای مردم آیا من امر خدا را به شما ابلاغ کردم؟ همه عرض کردند بلی یا رسول الله پس از آن فرمود: خدایا تو گواه باش، سپس فرمود: که آیا من بر مؤمنان اولی از خودشان نیستم مردم همه عرض کردند بلی یا رسول الله و آنگاه دست تو را بگرفت و فرمود: هرکس من مولا و سرپرست او هستم این علی مولا و سرپرست اوست. بارالها دوست دار هر که علی را دوست دارد و دشمن دار هر که علی را دشمن دارد و یاری کن هر که علی را یاری کند و واگذار هر که علی را واگذارد. اما بازهم مردم به آنچه خدا در حق تو بر رسول خود نازل فرموده بود جز اندکی ایمان نیاوردند و اکثرشان جز زیان بر خود نیفزودند.

امیرالمؤمنین (علیه السلام) و شیعیانش در قرآن

وَلَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَىٰ فِيكَ مِنْ قَبْلُ وَ هُمْ كَارِهُونَ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ، أُنْزِلَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ، ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ، إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ، وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا فَلِئِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ. (۱۳)

و همانا خداوند متعال قبل از آن هم درباره تو آیاتی نازل فرموده بود ولی اکثر امت از قبول آن کراهت داشتند (مانند این آیات): ای کسانی که ایمان آورده‌اید هرکس از شما از دین خود برگردد، خداوند متعال به زودی گروهی را جایگزین شما می‌کند که آنها را دوست دارد و آنها نیز خدا را دوست دارند، نسبت به اهل ایمان متواضع هستند و نسبت به کافران با عزت و در راه دین جهاد کنند و از ملامت خلق باکی ندارند.

این فضل الهی است که به هرکس بخواهد می‌دهد و خدا بسیار عطا کننده و داناست. سرپرست شما تنها خدا و رسول او و مؤمنانی هستند که همواره نماز را به پا داشته و در حال رکوع زکات می‌دهند و کسانی که خدا و رسول او و چنین مؤمنانی (که در حال رکوع زکات می‌دهند) را به سرپرستی و ولایت بپذیرید به طور قطع و یقین جزء حزب خدا هستند و حزب خدا همیشه پیروز است.

(مراد از این آیات امیرالمؤمنین (علیه السلام) و شیعیان او هستند)

ایمان به خدا و تبعیت از رسول خدا ﷺ

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ، (۱۴) رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ قُلُوبَنَا بَعْدَ
إِذْ هَدَيْتَنَا وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (۱۵)، اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَعْلَمُ اَنَّ هَذَا هُوَ الْحَقُّ
مِنْ عِنْدِكَ فَالْعَنُ مَنْ عَارَضَهُ وَ اسْتَكْبَرَ وَ كَذَّبَ بِهِ وَ كَفَرَ * وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا اَيَّ
مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ (۱۶).

پروردگارا! به آن چه که نازل فرمودی ایمان آوردیم و از پیامبرت پیروی نمودیم، پس ما را در زمره گواهان و
شاهدان ثبت بفرما. پروردگارا! قلوب ما را پس از آن که هدایت فرمودی به سمت باطل متمایل مفرما و از
لطف خود رحمتی به ما عنایت فرما که تو بسیار بخشنده‌ای .

پروردگارا ما به یقین می‌دانیم که این آیات حق است و از جانب تو نازل گردیده پس خداوند لعنت کن آنان را
که با علی علیه السلام معارضه کردند و سرپیچی نموده و او را تکذیب نمودند و کافر شدند، و به زودی آنان که ستم
کردند بدانند که به کجا خواهند رفت و سرنوشت آنان چه خواهد گشت.

فضیلت بعد از فضیلت

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَ أَوَّلَ الْعَابِدِينَ
وَ أَزْهَدَ الزَّاهِدِينَ وَ رَحْمَةً اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ وَ صَلَوَاتُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ
أَنْتَ مُطْعِمُ الطَّعَامِ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِيناً وَ يَتِيماً وَ أَسِيراً لَوْجِهَ اللَّهِ لَا تُرِيدُ مِنْهُمْ جَزَاءً وَ لَا
شُكُوراً*^(۱۷) وَ فِيكَ أُنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى وَ يُؤْتِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ
وَ مَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ^(۱۸)

سلام بر تو ای امیر مؤمنان و سید و سرور اوصیاء الهی و اول عبادت کنندگان حضرت حق
و زاهدترین اهل زهد و تقوی، سلام خدا و درود و رحمت و تحیات الهی بر تو باد
تویی که برای خدا به مسکین و یتیم و اسیر طعام دادی با وجودی که خود به آن طعام احتیاج داشتی و از آنها
هیچ پاداش و سپاسگزاری نخواستی.
و باز خدا در حق تو نازل کرد «دیگران را بر خود ترجیح می دهند اگرچه خودشان نیاز شدیدی به آن مال و
منال داشته باشند و کسی را که از حرص و بخل باز داشته اند. اینان همان رستگارانند.

امیرالمؤمنین علیه السلام برتر از تمام خلق

وَ أَنْتَ الْكَاطِمُ لِّلْغَيْظِ وَ الْعَافِي عَنِ النَّاسِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۹)

وَ أَنْتَ الصَّابِرُ فِي الْبُاسَاءِ وَ الضَّرَاءِ وَ حِينَ الْبُاسِ (۲۰)

وَ أَنْتَ الْقَاسِمُ بِالسَّوِيَّةِ وَ الْعَادِلُ فِي الرِّعْيَةِ وَ الْعَالِمُ بِحُدُودِ اللَّهِ مِنْ جَمِيعِ الْبَرِيَّةِ
وَ اللَّهُ تَعَالَى أَحَبَرُ عَمَّا أَوْلَاكَ مِنْ فَضْلِهِ بِقَوْلِهِ أَ فَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا
يَسْتَوُونَ، أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ (۲۱)

و تویی که خشم خود را فرو برده و از خطاهای مردم می‌گذری و خدا نیکوکاران را دوست دارد.
و تویی شکیبنا و صابر به هنگام سختی و تهدیدی و کارزار. و تویی امام قسمت کننده (حقوق امت و بیت
المال) به تساوی و سلطان با عدالت کامل در حق رعیت و عالم به حدود الهی در میان جمیع خلق .
و خدای متعال خبر داد از آن سببی که تو را به فضل خود برتری و اولویت داد در آنجا که فرمود: آیا کسی که
مؤمن است همانند کسی است که فاسق است، هرگز این دو گروه مساوی و یکسان نیستند و اما کسانی که
ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند به پاداش اعمالی که انجام می‌دهند منزلگاه بهشت ابدی جایگاه آنان
خواهد بود.

عالم به تفسیر و تنزیل و تأویل

وَ أَنْتَ الْمَخْصُوصُ بِعِلْمِ التَّنْزِيلِ وَ حُكْمِ التَّأْوِيلِ وَ نَصِّ الرَّسُولِ
وَ لَكَ الْمَوَاقِفُ الْمَشْهُودَةُ وَ الْمَقَامَاتُ الْمَشْهُورَةُ

وَ الْيَأْيَامُ الْمَذْكُورَةُ يَوْمَ بَدْرٍ وَ يَوْمَ الْأَحْزَابِ
إِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَ تَظُنُّونَ بِاللهِ الظُّنُونَا
هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَ زُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا

وَ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللهُ وَ رَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا(۲۲)

و تویی که علم تنزیل قرآن و حکم تأویل آن و تصریح رسول خدا ﷺ به امامت مخصوص توس

و جایگاه‌های فتح و پیروزی نمایان و مقامات مشهود و عیان مخصوص به توس و تویی یاد آور روزهای

مهم همانند روز جنگ بدر و جنگ احزاب (خندق) و حکایت جنگ احزاب را خداوند متعال این چنین بیان

کرده است: «آن گاه که چشم‌ها خیره و حیرا شد و جان‌ها به گلو رسید و به خداوند متعال گمان‌های ناروا

بردید، در این زمان بود که مؤمنان مورد آزمایش قرار گرفته و همه سخت متزلزل و مضطرب شدند و منافقان

امت و آنان که دلهایشان مریض بود گفتند وعده‌های خدا و رسول به ما غرور و فریبی بیش نبود»

رشادت‌های امیرالمؤمنین (علیه السلام) در جنگ احزاب

وَ إِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَ يَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَ مَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا^(۲۳) وَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَ لَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ، وَ صَدَقَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ مَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَ تَسْلِيمًا^(۲۴) فَقَتَلَتْ عَمْرَهُمْ وَ هَزَمَتْ جَمْعَهُمْ وَ رَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَ كَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَ كَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا

و طایفه‌ای از آنان گفتند ای اهل مدینه (میدان نبرد) جای درنگ و ماندن شما نیست، پس برگردید. و گروهی دیگر از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) اذن معافیت از جنگ می‌گرفتند و می‌گفتند: خانه‌های ما بدون حفاظ است. در صورتی که چنین نبود و قصدی جز فرار از جهاد نداشتند. و خداوند متعال فرمود چون مؤمنان غوغای دشمن را در جنگ احزاب دیدند گفتند که این همان فتح و نصرتی است که خدا و رسول به ما وعده داده‌اند، و خدا و رسولش وعده راست دادند آن غوغا چیزی جز به مقام ایمان و تسلیم آنها نیفزود. یا علی در آن هنگام بود که تو عمرو آنها را کشتی و جمعیت لشکریانشان را پراکنده و مغلوب ساختی و این آیه نازل شد «خدا آن کافران را با دلهای پر خشم برگردانید و به هیچ غنیمت و خیری نایل نشدند». و خدا مؤمنان را از رنج کارزار بیاسود که خدا را بر عالمیان نیروی بی‌حد و اقتدار کامل است.

رشادت‌های امیرالمؤمنین علیه السلام در جنگ احد

وَيَوْمَ أُحُدٍ إِذْ يُصْعِدُونَ وَلَا يَلُؤُونَ عَلَى أَحَدٍ وَ الرَّسُولُ يَدْعُوهُمْ فِي أُخْرَاهُمْ (۲۵)
وَ أَنْتَ تَدُودُ بِهِمُ الْمُشْرِكِينَ عَنِ النَّبِيِّ ذَاتِ الْيَمِينِ وَ ذَاتِ الشَّمَالِ
حَتَّى رَدَّهُمُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمَا حَافِينَ وَ نَصَرَ بِكَ الْخَازِلِينَ
وَ يَوْمَ حُنَيْنٍ عَلَى مَا نَطَقَ بِهِ التَّنْزِيلُ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا
وَ ضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ (۲۶)

و باز در روز جنگ احد که کار بر مسلمانان بسیار سخت و دشوار گردید و خداوند در آن باره فرموده است:
هنگامی که به بالای کوه فرار می‌کردند و به احدی توجه نمی‌کردند و رسول خدا صلی الله علیه و آله از پشت سر آنها را فرا
می‌خواند. در آن لحظات سخت جنگ احد تو بودی که گروه‌های درهم مشرکین را عقب راندی و مشرکان
را از آزار و قتل پیامبر صلی الله علیه و آله از چپ و راست دور ساختی تا آن که خدا (به نصرت و عنایت خود) کافران را با
ترس و هراس از تعرض تو و پیامبر صلی الله علیه و آله برگردانید و خدا لشکر شکست خورده اسلام را به واسطه تو نصرت
و پیروزی بخشید. و در روز جنگ حنین چنان که قرآن بدان ناطق است. آن روزی که فراوانی جمعیت سپاه
اسلام شما را مغرور و شگفت‌زده کرد ولی هیچ مشکلی را از شما حل نکرد و زمین با همه وسعت بر شما تنگ
شد، پس پشت به صحنه جنگ کرده و گریختید.

پیروزی امیرالمؤمنین علیه السلام در جنگ احد

﴿ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ (۲۷) وَالْمُؤْمِنُونَ أَنْتَ وَمَنْ يَلِيكَ وَ
عَمُّكَ الْعَبَّاسُ يُنَادِي الْمُنْهَزِمِينَ يَا أَصْحَابَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ يَا أَهْلَ بَيْعَةِ الشَّجَرَةِ حَتَّى
اسْتَجَابَ لَهُ قَوْمٌ قَدْ كَفَيْتَهُمُ الْمُؤْنَةَ

وَ تَكَفَّلَتْ دُونَهُمُ الْمَعُونَةَ فَعَادُوا آيِسِينَ مِنَ الْمَثُوبَةِ رَاجِعِينَ وَعَدَّ اللَّهُ تَعَالَى بِالتَّوْبَةِ وَ
ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ جَلَّ ذِكْرُهُ ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ (۲۸) وَأَنْتَ حَائِزٌ دَرَجَةَ
الصَّبْرِ فَائِزٌ بِعَظِيمِ الْأَجْرِ

و مقصود از کلمه مؤمنین در این آیه یا علی تو و همراهان توست و در آن حال بود که عموی تو عباس با
صدای بلند در حالی که لشکر رو به فرار می‌گذاشت ندا می‌کرد ای اصحاب سوره بقره! و ای اهل بیعت
شجره! تا آن که قومی ندای عباس را اجابت کردند. و در آن هنگام یا علی تو تنها کسی بودی که زحمت
جنگ را از سپاه اسلام برداشتی و متکفل یاری دین بدون مساعدت آنها شدی با آن که لشکر اسلام مأیوس
از ثواب جنگ شدند چون به جنگ پشت کردند و به توبه و انابه به عفو خدا امیدوار بودند و این است کلام
خدا در این واقعه: پس خداوند متعال بعد از گناه فرار از جنگ توبه هرکس را بخواهد می‌پذیرد. و تو یا علی
در آن روز دارای درجه و مقام صبر و به اجر عظیم خدا نایل شدی.

برکات امیرالمؤمنین در جنگ خیبر

و يَوْمَ خَيْبَرَ إِذْ أَظْهَرَ اللَّهُ خَوَرَ الْمُنَافِقِينَ وَ قَطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
وَ لَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَ كَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا
مَوْلَايَ أَنْتَ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ وَ الْمَحَجَّةُ الْوَاضِحَةُ وَ النِّعْمَةُ السَّابِغَةُ وَ الْبُرْهَانُ الْمُنِيرُ
فَهَنِيئًا لَكَ بِمَا آتَاكَ اللَّهُ مِنْ فَضْلٍ وَ تَبًّا لِمَشَانِكَ ذِي الْجَهْلِ شَهِدَتْ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَ آلِهِ جَمِيعَ حُرُوبِهِ وَ مَغَارِيهِ تَحْمِلُ الرَّايَةَ أَمَامَهُ وَ تَضْرِبُ بِالسَّيْفِ قُدَّامَهُ
و باز در روز جنگ خیبر که خدا ضعف و سستی منافقین را بر مؤمنین آشکار کرد و کافران را قطع امید و
شکست سخت نصیب گشت و حمد و سپاس مخصوص خدا که پروردگار تمام جهانیان است و در صورتی
که لشکر اسلام عهد با خدا و رسول کرده بودند که در جهاد به جنگ پشت نکنند و مسئول پذیرش عهد و
پیمان با خدا بودند. ای مولای من تویی دلیل رسا و گویای خدا و طریق واضح حق و نعمت واسعه و ریزان
الهی و برهان روشن او پس تو را آن همه فضل و برتری که از جانب خدا عطا شده گوارا باد و محروم باد آن
کس که از روی جهل با تو عناد و شماتت کرد. یا علی تویی که در تمام جنگ‌ها و غزوات با پیامبر ﷺ
حاضر بودی و به اتفاق او در راه خدا جهاد می‌کردی و پرچم اسلام را پیشاپیش پیامبر ﷺ می‌بردی و در
جلو او شمشیر به فرق دشمنان می‌زدی.

فرمانده اسلام در همه زمان‌ها و مکان‌ها

ثُمَّ لِحَزْمِكَ الْمَشْهُورِ وَ بَصِيرَتِكَ فِي الْأُمُورِ أَمَرَكَ فِي الْمَوَاطِنِ وَ لَمْ يَكُنْ عَلَيْكَ أَمِيرٌ وَ كَمْ مِنْ أَمْرٍ صَدَّكَ عَنْ إِفْضَاءِ عَزْمِكَ فِيهِ التَّقَى وَ اتَّبَعَ غَيْرُكَ فِي مِثْلِهِ الْهَوَى، فَظَنَّ الْجَاهِلُونَ أَنَّكَ عَجَزْتَ عَمَّا إِلَيْهِ انْتَهَى ضَلُّ وَ اللَّهُ الظَّانُّ لِبِذَلِكَ وَ مَا اهْتَدَى، وَ لَقَدْ أُوضَحَتْ مَا أَشْكَلَ مِنْ ذَلِكَ لِمَنْ تَوَهَّم وَ امْتَرَى بِقَوْلِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ، قَدْ يَرَى الْحَوْلُ الْقُلُوبَ وَجْهَ الْحِيلَةِ وَ دُونَهَا حَاجِزٌ مِنْ تَقْوَى اللَّهِ، فَيَدْعُهَا رَأْيُ الْعَيْنِ وَ يَنْتَهِزُ فُرْصَتَهَا مَنْ لَا حَرِيحَةَ لَهُ فِي الدِّينِ، صَدَقْتَ وَ حَسِرَ الْمُبْطِلُونَ.

پس چون تدبیر و بصیرت در امور مشهور و معروف بود، پیامبر خدا ﷺ تو را در بسیاری از جایگاه‌ها فرمانده کرد و هیچ‌کس بر تو امیر و فرمانفرما نبود و چه بسیار اموری که تقوا و پرهیزگاری تو را از اقدام در آن امور بازداشت و غیر تو دیگران در آن کار به هوای نفس اقدام می‌کردند، آن گاه مردم جاهل می‌پنداشتند تو از آن عاجز بودی و البته هر که چنین پندارد به خدا سوگند گمراه است و هدایت نیافته است. تو خود تمام اشکالات را بر آنان که درباره تو توهم باطل کردند و افترا بستند واضح و روشن ساختی آن هم با کلام رسای خود پس رحمت و صلوات خدا بر تو باد. آنجا که فرمودی چه بسا مردم حيله‌گر متقلب در کارها راهی به حيله بازی پیدا می‌کنند در صورتی که ترس از خدا اهل تقوی را از اقدام به آن کار باز داشته و آن کار را ترک می‌کنند و آن که درد دین ندارد در آن کار اقدام می‌کند. به خدا راست فرمودی یا امیر المؤمنین و اهل باطل زیانکاران عالمنند.

امیر المؤمنین علیہ السلام و پیکار با ناکثین

وَ إِذْ مَاكَرَ النَّاكِثَانِ فَقَالَ نُرِيدُ الْعُمْرَةَ فَقُلْتَ لَهُمَا لَعَمْرُكُمَا مَا تُرِيدَانِ الْعُمْرَةَ لَكُنْ
تُرِيدَانِ الْعُدْرَةَ فَأَخَذْتَ الْبَيْعَةَ عَلَيْهِمَا وَ جَدَدْتَ الْمِيثَاقَ فَجَدًّا فِي النَّفَاقِ فَلَمَّا نَبَّهْتَهُمَا
عَلَى فِعْلِهِمَا أَغْفَلَا وَ عَادَا وَ مَا انْتَفَعَا. وَ كَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهِمَا خُسْرًا ثُمَّ تَلَاهُمَا أَهْلُ الشَّامِ
فَسِيرَتْ إِلَيْهِمْ بَعْدَ الْإِعْذَارِ. وَ هُمْ لَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ وَ لَا يَتَذَبَّرُونَ الْقُرْآنَ هَمَجٌ رَعَا
ضَالُونَ. وَ بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ فِيكَ كَافِرُونَ وَ لِأَهْلِ الْخِلَافِ عَلَيْكَ نَاصِرُونَ

و باز هنگامی که آن دو عهد شکن (طلحه و زبیر) با تو مکر کرده و گفتند ما عزم عمره داریم و تودر جوابشان
فرمودی که به جان خودتان که دروغ می گوئید، شما قصد عمره ندارید بلکه به فکر خدعه و نیرنگ با من بر
آمده اید. پس تواز آن دو بیعت گرفتی و تجدید عهد و پیمان کردی. و آنان در نفاق خود کوشش کردند و
آنگاه که تو آنان را بر عمل خودشان آگاه ساختی باز خود را به غفلت زده و برگشتند. از تذکر تو بهره ای
نبردند و عاقبت کارشان به زیان و خسران منتهی شد. سپس از پی مخالفت (طلحه و زبیر) اهل شام به
مخالفت برخاستند باز برای دفع آنان شتافتی پس از آن که اتمام حجت بر آنها کردی. و آنها به دین حق ایمان
نیاورده و در قرآن تدبیر نکردند چرا که آنان مردمی پست و احمق و گمراه بودند. و به آیاتی که خدا بر رسول
خود محمد صلی الله علیه و آله درباره خلافت تو فرستاد کافر شدند و یار و یاور مخالفان تو هم دست شدند.

فرمان خدا و همراهی با صادقین

وَقَدْ أَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى بِاتِّبَاعِكَ وَنَدَبَ الْمُؤْمِنِينَ إِلَيْ نَصْرِكَ، وَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ^(۲۹)، مَوْلَايَ بِكَ ظَهَرَ الْحَقُّ وَقَدْ نَبَذَهُ الْخَلْقُ وَأَوْصَحَتِ السُّنَنُ بَعْدَ الدُّرُوسِ وَالطَّمَسِ، فَلَكَ سَابِقَةُ الْجِهَادِ عَلَى تَصْدِيقِ التَّنْزِيلِ وَلَكَ فَضِيلَةُ الْجِهَادِ عَلَى تَحْقِيقِ التَّأْوِيلِ.

در صورتی که خدا امت را به پیروی تو مأمور کرده و اهل ایمان را به یاری تو فرا خواند بود آنجا که خدای عزوجل فرمود: ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا بترسید و با راستگویان همراهی کنید و در کنار آنان باشید. (مقصود از صادقان در این آیه علی علیه السلام و یازده فرزند او هستند).
ای مولای من به واسطه وجود تو دین حق آشکار گردید در حالی که همه مردم آن دین را پشت سرافکندند و تو تنها سنن و احکام الهی را واضح و روشن ساختی بعد از آن که مندرس و محو و پایمال شده بود پس سبقت در جهاد به گواهی آیات نازل شده در قرآن و فضیلت‌های جهاد در راه خدا به گواهی باطن و حقیقت قرآن مخصوص تو گردید.

دشمن امیرالمؤمنین علیه السلام دشمن خدا

وَعَدُوُّكَ عَدُوُّ اللَّهِ جَا حِدٌ لِرَسُولِ اللَّهِ يَدْعُو بِاطِلَالٍ وَيَحْكُمُ جَائِرًا وَيَتَأَمَّرُ غَاصِبًا وَيَدْعُو
جِرْبَةً إِلَى النَّارِ عَمَّارٌ يُجَاهِدُ وَيُنَادِي بَيْنَ الصَّفَيْنِ الرَّوَاحِ الرَّوَاحِ إِلَى الْجَنَّةِ وَلَمَّا
اسْتَسْقَى فَسْقَى اللَّبَنَ كَبَّرَ وَقَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ آخِرُ شَرَابِكَ
مِنَ الدُّنْيَا صَيَّاحٌ مِنْ لَبَنٍ وَتَقْتُلُكَ الْفِتْنَةُ الْبَاغِيَّةُ فَأَعْتَرَضَهُ أَبُو الْعَادِيَةِ الْفَزَارِيُّ فَقَتَلَهُ
فَعَلَى أَبِي الْعَادِيَةِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَلَعْنَةُ مَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ أَجْمَعِينَ

پس تویی که دشمن تو دشمن خدا و منکر رسول خدا صلی الله علیه و آله است و خلق را به راه باطل می خواند و به ستم و
بیداد حکم می کند و امارت و حکومتش غاصبانه و ظالمانه است و پیروان خود را به آتش دوزخ دعوت
می کند. و عمار یاسر از جانب تو به جهاد با دشمنانت رفت و بین دو صف ایستاد و ندا کرد که ای مردم ای
یاران علی بکشید در جنگ و بشتابید به سوی بهشت و هنگامی که در جنگ تشنه شد و به او (به جای آب)
شیر نوشانیدند، زبان به الله اکبر گشود و گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله در حق من فرمود: آخرین نوشیدنی تو در دنیا
شیر است و تو را ای عمار سپاه ستمکار شهید خواهند کرد. در این حال بود که ابو العادیه فزاری به مبارزه او
درآمد و آن بزرگوار را شهید کرد پس لعنت خدا و جمیع ملائکه و پیامبران خدا بر قاتل عمار باد.

بیزاری از دشمنان امیرالمؤمنین علیه السلام

وَ عَلَى مَنْ سَلَّ سَيْفُهُ عَلَيْكَ وَ سَلَّتَ سَيْفَكَ عَلَيْهِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَ
الْمُنَافِقِينَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، وَ عَلَى مَنْ رَضِيَ بِمَا سَاءَكَ وَ لَمْ يَكْرَهُهُ وَ أَعْمَصَ عَيْنَهُ وَ لَمْ
يُكْرِ أَوْ أَعَانَ عَلَيْكَ بِيَدٍ أَوْ لِسَانٍ، أَوْ قَعَدَ عَنْ نَصْرِكَ أَوْ خَذَلَ عَنِ الْجِهَادِ مَعَكَ أَوْ غَمَطَ
فَضْلَكَ وَ جَحَدَ حَقَّكَ، أَوْ عَدَلَ بِكَ مَنْ جَعَلَكَ اللَّهُ أُولَى بِهِ مِنْ نَفْسِهِ
وَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ وَ سَلَامُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ، وَ عَلَى اللَّائِمَةِ مِنْ آلِكَ
الطَّاهِرِينَ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

و بر هر که شمشیر بر روی تو ای امیر مؤمنان کشید یا تو شمشیر بر روی او کشیدی که البته از مشرکان و منافقان خواهد بود تا قیامت لعنت باد و نیز بر هر کس که پسندید آن چرا که تو آن را بد داشتی. و لعنت حق بر آن کسی باد که آن چه را تو بد می داشتی آن را بد نمی داشت و چشم پوشی کرده و انکار نمی کرد. یا با دست یا زبان دشمنانت را یاری می کرد یا از یاری تو خودداری کرده و در جهاد تو را یاری نمی کرد، یا مقام فضل و برتری تو را بر تمام امت خوار و کوچک گرداند و حق امامت را انکار کرد یا از تو عدول به غیر کند و حال آن که خدا تو را ولی بر او از نفس او قرار داد. و سلام و درود و تحیات و رحمت و برکات الهی بر تو و بر امامان پاک از آل تو باد که خدا پسندیده صفات و بزرگواری است.

امیرالمؤمنین علیه السلام و غصب فدک فاطمه علیها السلام

وَ الْأَمْرُ الْأَعْجَبُ وَ الْخَطْبُ الْأَفْظَعُ بَعْدَ جَحْدِكَ حَقَّكَ غَضِبُ الصَّدِيقَةِ الطَّاهِرَةِ الرَّهْرَاءِ
سَيِّدَةِ النِّسَاءِ فَدَكَاً وَ رُدُّ شَهَادَتِكَ وَ شَهَادَةِ السَّيِّدَيْنِ سُلَالَتِكَ وَ عِثْرَةِ الْمُصْطَفَى
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَ قَدْ أَعْلَى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى الْأُمَّةِ دَرَجَتَكُمْ وَ رَفَعَ مَنْزِلَتَكُمْ
وَ أَبَانَ فَضْلَكُمْ وَ شَرَّفَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ فَأَذْهَبَ عَنْكُمْ الرَّجْسَ وَ طَهَّرَكُمْ تَطْهِيراً (۳۰)

و امر عجیب تر و حادثه ناگوارتر بعد از انکار حق امامت تو، غصب فدک حضرت صدیق طاهره زهرا
مرضیه، سیده زنان عالم بود و رد کردن شهادت و گواهی تو و دو سید اهل بهشت حضرت امام حسن و
حضرت امام حسین علیهما السلام فرزندان که عترت پیامبر برگزیده خدا صلی الله علیه و آله بودند.

درود و رحمت خدا بر شما اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله باد که خدا شما را بر تمام امت بلند مرتبه تر و منزلت شما را
رفیع تر قرار داد

و فضل و شرافت شما را بر اهل عالم آشکار کرد و شما را از هر رجس و ناپاکی پاک و منزّه ساخت، آن هم
پاکی کامل و طهارت مطلق.

پیامبر اکرم ﷺ و علی علیه السلام اقامه کنندگان نماز

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعاً إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعاً وَ إِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعاً إِلَّا الْمُصَلِّينَ^(۳۱) فَاسْتَنْتَى اللَّهُ تَعَالَى نَبِيَّهُ الْمُصْطَفَى وَ أَنْتَ يَا سَيِّدَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ جَمِيعِ الْخَلْقِ فَمَا أَعَمَّهُ مَنْ ظَلَمَكَ عَنِ الْحَقِّ ثُمَّ أَفَرَضُوكَ سَهْمَ ذَوِي الْقُرْبَى مَكْرَاً وَ أَحَادُوهُ عَنْ أَهْلِهِ جَوْرَاً فَلَمَّا آلَ الْأَمْرُ إِلَيْكَ أَجْرَيْتَهُمْ عَلَى مَا أُجْرِيََا رَغْبَةً عَنْهُمَا بِمَا عِنْدَ اللَّهِ لَكَ

خدای عزوجل فرمود: انسان طبعاً و خلقتاً حریص و نا شکیبا است هر گاه شری به او برسد به جزع و ناله درآید و چون به خیری نایل گردد از حرص منع احسان می‌کند مگر اهل نماز و مراد خداوند از اهل نماز پیامبر برگزیده‌اش و شخص تو ای سید و سرور اوصیاء الهی است که خدا از تمام خلق شما را استثنا کرد. پس چه اندازه در گمراهی، سرگشته و حیران ماندند آنان که در امر امامت درباره تو ستم کردند آنگاه از راه مکر و حيله سهم ذوی القربی را مصادره کردند. و به ظلم و جور حقوق ذوی القربی را منع کردند و پس از آن که امر خلافت به تو بازگشت باز هم از آن فدک و سهم ذی القربی برای رضای حق درگذشتی.

امیر المؤمنین علیه السلام ذبیح الله

فَأَشْبَهَتْ مِخْنَتَكَ بِهِمَا مِحْنَ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عِنْدَ الْوَحْدَةِ وَ عَدَمِ الْأَنْصَارِ
وَ أَشْبَهَتْ فِي الْبَيَّاتِ عَلَى الْفِرَاشِ الذَّبِيحَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
إِذْ أَجَبْتَ كَمَا أَجَابَ وَ أَطَعْتَ كَمَا أَطَاعَ إِسْمَاعِيلُ صَابِرًا مُحْتَسِبًا
إِذْ قَالَ لَهُ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَى
قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ (٣٢)

پس حال مظلومی و محنت و رنج‌های تو و ابتلای تو به آن دو نفر همانند رنج‌ها و سختی‌های پیامبران علیهم السلام شبیه بود در هنگامی که آنها تنها و بی‌یار و یاور بودند.

و باز حال تو در شبی که به جای پیامبر صلی الله علیه و آله به بستر او خفتی شبیه به حال اسماعیل ذبیح الله علیه السلام است زیرا تو فرمان رسول خدا صلی الله علیه و آله را اجابت کردی همان گونه که اسماعیل فرمان پدر را اجابت کرد و اطاعت کردی همان گونه که او اطاعت کرد در حال صبر و شکیبایی و خیراندیشی. که چون حضرت ابراهیم علیه السلام به او گفت ای پسر عزیز من! در خواب مأمور به ذبیح تو گردیده‌ام نظر تو در این کار چیست؟ در پاسخ گفت: ای پدر جان! هر چه مأموری از جانب خدا انجام ده که مرا انشاء الله از صابران خواهی یافت

علی علیه السلام در بستر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و تشکر خداوند متعال

وَ كَذَلِكَ أَنْتَ لَمَّا أَبَاتَكَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَمَرَكَ أَنْ تَضْجَعَ فِي مَرْقَدِهِ وَاقِيًا لَهُ
بِنَفْسِكَ أَسْرَعْتَ إِلَى إِجَابَتِهِ مُطِيعًا وَ لِنَفْسِكَ عَلَى الْقَتْلِ مُوْطِنًا
فَشَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى طَاعَتَكَ وَ أَبَانَ عَنْ جَمِيلِ فِعْلِكَ بِقَوْلِهِ جَلَّ ذِكْرُهُ
وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ (۳۳)

همچنین بود هنگامی که چون رسول خدا صلی الله علیه و آله تو را مأمور کرد که در بستر او بخوابی و با جان خود او را
محافظت نمایی و تو رسول خدا صلی الله علیه و آله را به زودی اجابت و اطاعت کردی و خود را به جای رسول خدا صلی الله علیه و آله
برای کشته شدن آماده ساختی.

خدای جل جلاله هم طاعتت را پاداش داد و کار نیکوی تو را بر امت آشکار کرد و در قرآنش فرمود: «و
برخی از مردم (امیرالمؤمنین) جان خود را برای خشنودی خدا در معرض فروش می‌گذارند و از جان خود
می‌گذرد.

مظلومیت امیرالمؤمنین در جنگ صفین

ثُمَّ مِخْنَتُكَ يَوْمَ صِفِّينَ وَ قَدْ رُفِعَتِ الْمَصَاحِفُ حِيلَةً وَ مَكْرًا فَأَعْرَضَ الشَّكُّ وَ عُرِفَ الْحَقُّ وَ اتَّبَعَ الظَّنُّ أَشْبَهَتْ مِخْنَةَ هَارُونَ إِذْ أَمَرَهُ مُوسَى عَلَى قَوْمِهِ فَتَفَرَّقُوا عَنْهُ وَ هَارُونَ يُنَادِي بِهِمْ وَ يَقُولُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَ إِنَّ رَبَّكُمْ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَ أَطِيعُوا أَمْرِي قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى^(۳۴) وَ كَذَلِكَ أَنْتَ لَمَّا رُفِعَتِ الْمَصَاحِفُ قُلْتَ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهَا وَ خُذِعْتُمْ فَعَصَوْكَ وَ خَالَفُوا عَلَيْكَ وَ اسْتَدْعَوْا نَصَبَ الْحَكَمَيْنِ فَأَبَيْتَ عَلَيْهِمْ وَ تَبَرَّأْتَ إِلَى اللَّهِ مِنْ فِعْلِهِمْ وَ قَوَّضْتَهُ إِلَيْهِمْ

باز هم رنج و محنت تو در جنگ صفین بسیار بود در حالی که به مکر و حيله (معاویه) قرآن‌ها را بر سر نیزه بلند کردند و مردم را به شک و شبهه انداختند و آیین حق را به بازی گرفتند و از گمان خود پیروی کردند آن هنگام غصه و رنج تو شبیه به هارون برادر موسی بود که او را بر امت امیر گردانید و مردم از اطراف او متفرق شدند و هر چه هارون آنان را ندا کرد و گفت شما به این گوساله سامری امتحان می‌شوید و در حقیقت پروردگار شما خدای رحمان است، از من پیروی کنید و امر مرا اطاعت کنید، اما قوم موسی به هارون گفتند ما از پرستش گوساله بر نمی‌گردیم تا موسی به سوی ما بازگردد. همچنین بود حال تو هنگامی که قرآن‌ها را بالای نیزه کردند و تو فرمودی: ای مردم این فتنه و امتحان شماست و قصد فریب شما را دارند. اما آنان با تو راه مخالفت پیموده و عصیان امر تو کردند و از تو تقاضای نصب دو حاکم کردند پس تو از نصب حکمین ابا کردی و از فعل زشت آنها به سوی خدا بیزاری جستی و کار را بناچار به آنها وا گذاردی

رویارویی علی علیه السلام با خوارج

فَلَمَّا أَسْفَرَ الْحَقُّ وَ سَفِهَ الْمُنْكَرُ وَ اعْتَرَفُوا بِالزَّلَلِ وَ الْجَوْرِ عَنِ الْقَصْدِ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِهِ
وَ الزَّمُوكَ عَلَى سَفِهَةِ التَّحْكِيمِ الَّذِي أَبَيَّتَهُ وَ أَحْبَبُوهُ وَ حَظَرْتَهُ وَ أَبَاحُوا ذَنْبَهُمُ الَّذِي
اقْتَرَفُوهُ وَ أَنْتَ عَلَى نَهْجِ بَصِيرَةٍ وَ هُدًى وَ هُمْ عَلَى سُنَنِ ضَلَالَةٍ وَ عَمًى
فَمَا زَالُوا عَلَى النِّفَاقِ مُصِرِّينَ وَ فِي الْعَيِّ مُتَرَدِّدِينَ حَتَّى أَذَاقَهُمُ اللَّهُ وَبَالَ أَمْرِهِمْ
فَأَمَاتَ بِسَيْفِكَ مَنْ عَانَكَ فَشَقِي وَ هَوَى وَ أَحْيَا بِحُجَّتِكَ مَنْ سَعِدَ فَهُدًى

آنگاه که حق آشکار شد و سفاقت و عمل زشت آنان نمایان شد و به خطا و لغزش و ستم خود و عدول از حق اعتراف کردند، باز راه اختلاف کلمه و نفاق پیمودند و تو را به حکمیت سفیهانه‌ای ملزم نمودند، اما تو ابا کردی و آنان دوست داشتند و آنان را نهی کردی باز آنها گناهی که خود مرتکب شدند مباح و روا شمردند و تو همیشه با بصیرت و در طریق هدایت بودی و آنها بر طریق گمراهی و ناپیمایی رفتند و همواره در نفاق به سر بردند و بر آن اصرار داشتند و در راه ضلالت تردد می‌کردند تا آن که خدا و بال و کيفر کار زشتشان را به آنها چشانیید تا آن که معاندان و مخالفان همه شقی و بدبخت شده و سقوط کردند و با شمشیر تو (در جنگ نهروان) به قعر جهنم در افتادند و کسانی که سعادت نصیب آنان شد با حجت و ارشاد تو هدایت یافته و زنده و جاوید گردیدند.

خداوند متعال مداح علی علیه السلام

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكَ غَادِيَّةٌ وَ رَائِحَةٌ وَ عَاكِفَةٌ وَ ذَاهِبَةٌ فَمَا يُحِيطُ الْمَادِحُ وَصَفَكَ وَ لَا يُحِيطُ
الطَّاعِنُ فَضْلَكَ أَنْتَ أَحْسَنُ الْخَلْقِ عِبَادَةً وَ أَخْلَصُهُمْ زَهَادَةً وَ أَزْهَبُهُمُ عَنِ الدِّينِ، أَقَمْتَ
حُدُودَ اللَّهِ بِجَهْدِكَ (بِجَهْدِكَ) وَ قُلْتَ عَسَاكِرَ الْمَارِقِينَ بِسَيْفِكَ، تُحْمَدُ لَهَبِ الْحُرُوبِ
بِبَيِّنَاتِكَ وَ تَهْتِكُ سُبُورَ الشُّبُهَةِ بِبَيِّنَاتِكَ، وَ تَكْشِفُ لَبْسَ الْبَاطِلِ عَنْ صَرِيحِ الْحَقِّ لَا تَأْخُذُكَ
فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ وَ فِي مَدْحِ اللَّهِ تَعَالَى لَكَ غِنَى عَنْ مَدْحِ الْمَادِحِينَ وَ تَقْرِيطِ الْوَاصِفِينَ
پس درود خدا بر تو در تمام آغاز و انجام حرکات و سکناات در هنگام اقامت و در هنگام سفر. ای که هیچ
مدح کننده‌ای به اوصاف کمالیهات احاطه پیدا نخواهد کرد و طعنه زندگان و دشمنانت هم مقام فضل و کمال
تو را نخواهند توانست تباه کنند. تو در جهت عبادت و بندگی خدا بهترین خلق و از جهت زهد و تقوی
خالص ترین بندگان و از همه کس در دفع دشمنان دین سخت تر بودی تویی که با مجاهده و تلاش بسیار
حدود و ارکان دین اسلام را استوار کردی و لشکرهای گردنکشان را به شمشیرت شکست داده و از پا در
آوردی و به سر پنجه قدرت آتش جنگ‌ها را خاموش ساختی و پرده شبهات را با معجزه بیان بردردیدی و
حق صرف را از باطل محض آشکارا گردانیدی هرگز در دین خدا از ملامت بدگویان باک نداشتی و خود را با
مدح و عنایت خدای متعال از مدح و توصیف خلق بی نیاز نمودی.

امیرالمؤمنین (علیه السلام) در آرزوی شهادت

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ، فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا^(۳۵)، وَ لَمَّا رَأَيْتَ أَنَّ قَتَلْتَ النَّاكِثِينَ وَ الْقَاسِطِينَ وَ الْمَارِقِينَ، وَ صَدَقَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَدَهُ فَأَوْفَيْتَ بِعَهْدِهِ، قُلْتَ أَمَا أَنِ أَنْ تُحْصَبَ هَذِهِ مِنْ هَذِهِ أَمْ مَتَى يُبْعَثُ أَشْقَاهَا، وَاثِقًا بِأَنَّكَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَ بَصِيرَةً مِنْ أَمْرِكَ، قَادِمٌ عَلَى اللَّهِ مُسْتَبْشِرٌ بِبَيْعِكَ الَّذِي بَايَعْتَهُ بِهِ وَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ^(۳۶)

خداوند متعال فرمود: از میان مؤمنان، بزرگ مردانی هستند که به عهد و پیمانی که با خدا بستند به طور کامل وفانمودند، برخی از آنان در پیمان خود پایداری به خرج دادند (تابه شرف شهادت رسیدند) و برخی در انتظار آن به سر می‌برند و در عهد و پیمان خویش هیچ‌گونه تغییر و تبدیلی ندادند و چون که با عهدشکنان و ستمگران و بیرون روندگان از دین به عزم جنگ و قتال برخاستی و صدق وعده رسول خدا ﷺ را آشکار کردی و به عهد رسول خدا وفا کردی و فرمودی آیا اینک نرسیده زمانی که محاسنم از خون سرم خضاب گردد آیا چه کسی شقی‌ترین افراد امت است که بر این کار مبعوث خواهد شد و در آن حال در کمال اطمینان بودی چرا که با دلیل آشکار و راهنمایی پروردگار خود همراه بودی، با بصیرت و بینایی در همه کارت اقدام فرمودی و از سفر این جهان که بر خدا وارد شدی با معامله‌ای که با خدانمودی بسی شاد خاطر بودی و این است رستگاری و پیروزی بزرگ

بیزاری از منکرین ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام و قاتلان امام حسین علیه السلام

اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتْلَةَ أَنْبِيَائِكَ وَأَوْصِيَاءَ أَنْبِيَائِكَ بِجَمِيعِ لَعْنَاتِكَ وَأَصْلِهِمْ حَرَّ نَارِكَ
وَالْعَنْ مَنْ غَضَبَ وَلَيْكَ حَقُّهُ وَأَنْكَرَ عَهْدَهُ وَجَحَدَهُ بَعْدَ الْيَقِينِ وَالْإِقْرَارِ بِالْوِلَايَةِ لَهُ
يَوْمَ اكْمَلْتَ لَهُ الدِّينَ، اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتْلَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ ظَلَمَهُ وَأَشْيَاعَهُمْ وَ
أَنْصَارَهُمْ، اللَّهُمَّ الْعَنْ ظَالِمِي الْحُسَيْنِ وَقَاتِلِيهِ وَالْمُتَابِعِينَ عَدُوَّهُ وَنَاصِرِيهِ وَ
الرَّاضِينَ بِقَتْلِهِ وَخَاذِلِيهِ لَعْنًا وَبَيلاً،

پروردگارا بر قاتلان پیامبران و اوصیاء پیامبران خود لعنت فرست به جمیع انواع لعن و عذاب و آن قاتلان را
به حرارت آتش دوزخت واصل نما و نیز از رحمت خود دور کن کسی را که حق ولی تو را غضب کرد و پس از
اقرار و بعد از یقین به ولایت او در روز غدیر که روز تکمیل دین حق بود باز عهد او و بیعت با او را انکار کرد
پروردگارا بر قاتلان امیر المؤمنین علیه السلام لعنت فرست و بر هر که در حق او ظلم کرد و بر پیروان و آنان که
قاتلانش را یاری کردند هم لعنت فرست. پروردگارا بر قاتلان و ظالمان و پیروان دشمنان حسین علیه السلام و بر
آنان که به قتل آن حضرت خوشنود بودند و آنان که او را یاری او نکردند، بر همه آنان لعنت و عذاب بسیار
شدید فرست.

اعلام برائت از اولین ظالمان و ابراز محبت به اهل بیت علیهم السلام

اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ مَانِعِيهِمْ حُقُوقَهُمْ، اللَّهُمَّ خُصَّ أَوَّلَ ظَالِمٍ وَ غَاصِبٍ لِآلِ مُحَمَّدٍ بِاللَّعْنِ وَ كُلِّ مُسْتَنٍّ بِمَا سَنَّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ (وَ آلِ مُحَمَّدٍ) خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ عَلَى عَلِيِّ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَ اجْعَلْنَا بِهِمْ مُتَمَسِّكِينَ وَ بُولَايَتِهِمْ مِنَ الْفَائِزِينَ الْأَمِينِينَ الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ

پروردگارا بر اولین ظالمی که در حق آل محمد ﷺ ظلم و ستم کرد و مانع از حق آنها گردید لعنت فرست. پروردگارا اولین ظالم و غاصب حق آل محمد ﷺ را و هر کس که تا قیامت سنت او را پیروی کرد مخصوص به لعن خود بگردان

پروردگارا بر محمد ﷺ خاتم رسولان خود و بر سید اوصیاء و امیر مؤمنان علی علیه السلام و آل اطهار او درود و رحمت فرست و ما را از آنان که رشته عهدشان را محکم نگه داشتند و به واسطه ولایت و محبت آنها به رستگاری و سعادت ابد رسیدند قرار ده و همانا که ایمن از عذاب دوزخ گردیدند و دیگر هیچ خوف و اندوهی در دل ندارند.

زیارت جامعه کبیره

بعد از زیارت غدیری که یک دوره جامع امیر المؤمنین شناسی است، زیارت جامعه کبیره که یک دوره جامع و کامل امام شناسی است مطرح می‌باشد و این هر دو زیارت، دو میراث گران بهای امام هادی علیه السلام است که نقش مؤثری در جهت معرفت به امام معصوم علیه السلام دارد.

زیارت جامعه کبیره چنان که علامه محمد باقر مجلسی رحمته الله فرموده از جهت متن و سند و فصاحت و بلاغت بهترین زیارات است و والد ماجدش علامه محمد تقی مجلسی رحمته الله در شرح من لایحضره الفقیه فرموده است: این زیارت احسن و اکمل زیارات است و من تادر عتبات عالیات بودم زیارت نکردم ائمه علیهم السلام را مگر به این زیارت.

مرحوم حاج شیخ عباس قمی رحمته الله در تشریف سید رشتی که در مفاتیح الجنان نقل کرده آورده است که امام عصر علیه السلام به سید رشتی فرمودند: «شما چرا جامعه نمی‌خوانید، جامعه جامعه جامعه» یعنی سه بار در خواندن این زیارت تأکید فرمودند.

شیخ صدوق رحمته الله در کتاب شریف «من لایحضره الفقیه» چنین نقل کرده که: موسی بن عبدالله نخعی عرض

کرد به خدمت حضرت امام علی‌التقی (علیه السلام) که یابن رسول الله مرا تعلیم فرما زیارتی با بلاغت که کامل باشد و هرگاه خواستم زیارت کنم یکی از شما ائمه را، آن را بخوانم.

آن حضرت (علیه السلام) فرمودند: چون به درگاه امام رسیدی بایست و بگو شهادتین را یعنی: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَخُذْهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ و با حال غسل باشی و چون داخل حرم شوی و قبر را ببینی بایست و سی مرتبه بگو: اللَّهُ أَكْبَرُ پس اندکی راه برو به آرام دل و آرام تن و گام‌ها را نزدیک یکدیگر بگذار پس بایست و سی مرتبه دیگر اللَّهُ أَكْبَرُ بگو پس نزدیک قبر مطهر برو و چهل مرتبه دیگر اللَّهُ أَكْبَرُ را بگو تا صد تکبیر تمام شود. پس بخوان این زیارت را:

سلام بر خاندان پیامبری

اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ وَمَهْبِطِ الْوَحْيِ
وَمَعْدِنِ الرَّحْمَةِ وَخُزَّانِ الْعِلْمِ وَمُنْتَهَى الْحِلْمِ وَأُصُولِ الْكَرَمِ وَقَادَةَ الْأُمَمِ وَأَوْلِيَاءِ النَّعَمِ
وَعَنَاصِرِ الْأَبْزَارِ وَدَعَائِمِ الْأَخْيَارِ وَسَاسَةَ الْعِبَادِ وَأَرْكَانَ الْبِلَادِ وَأَبْوَابِ الْإِيمَانِ وَأُمْنَاءَ
الرَّحْمَنِ وَسُلَالَةَ النَّبِيِّينَ وَصَفْوَةَ الْمُرْسَلِينَ وَعِثْرَةَ خَيْرَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ
وَبَرَكَاتُهُ.

سلام بر شما ای خاندان نبوت و جایگاه رسالت و مرکز رفت و آمد فرشتگان و جای فرود آمدن وحی الهی و
معدن رحمت حق و گنجینه داران دانش و سرحد نهائی بردباری و اصول و اساس کرم و بزرگواری و
پیشوایان ملت ها و در اختیار دارندگان نعمت ها و ریشه و اصول نیکان و استوانه های خویان و زمامداران
بندگان و پایه ها و ستون های شهرها و بلاد و درهای ایمان و امین های خدای رحمان و فرزندان سلسله
جلیله نبوت و بزرگیده رسولان و خویشان پیامبر برگزیده پروردگار جهانیان، که رحمت خدا و برکاتش بر
شما باد.

سلام بر امامان هدایت

السَّلَامُ عَلَى أَيْمَةِ الْهُدَى وَمَصَابِيحِ الدُّجَى وَأَعْلَامِ النُّقَى وَذَوَى النُّهَى وَأُولَى الْحِجَى
وَكَهْفِ الْوَرَى وَوَرَثَةِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمَثَلِ الْأَعْلَى وَالِدَعْوَةِ الْحُسْنَى وَحُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

سلام بر پیشوایان هدایت و چراغ‌های هدایت در تاریکی‌های گمراهی و نشانه‌های پرهیزکاری و صاحبان
خرد و دارندگان عقل و فطانت و پناهگاه مردمان و وارثان پیمبران و نمونه اعلای الهی و اهل دعوت نیکو که
مردم را به خدا می‌خوانند و دلیل و راهنمایان حجت‌های خدا بر اهل دنیا و آخرت و برزخ که رحمت خدا و
برکاتش بر شما باد.

سلام بر مدرسان خداشناسی

اَلسَّلَامُ عَلٰی مَحَالِّ مَعْرِفَةِ اللّٰهِ وَمَسَاكِنِ بَرَكَۃِ اللّٰهِ وَمَعَادِنِ حِكْمَةِ اللّٰهِ وَحَفَظَةِ سِرِّ اللّٰهِ
وَحَمَلَةِ كِتَابِ اللّٰهِ وَاَوْصِيَاءِ نَبِيِّ اللّٰهِ وَذُرِّيَّةِ رَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ
وَبَرَكَاتُهُ

سلام بر جایگاه‌های شناسائی خدا و منزل گاه‌های برکت خدا و معدن‌های حکمت و فرزاندگی خدا و حافظان
راز خدا و حاملان کتاب خدا و جانشینان پیامبر خدا و فرزندان رسول خدا صلی الله علیه و آله، که رحمت
خدا و برکاتش بر شما باد.

سلام بر موحدان واقعی

السَّلَامُ عَلَى الدُّعَاةِ إِلَى اللَّهِ وَالْأَدِلَّةِ عَلَى مَرْضَاتِ اللَّهِ وَالْمُسْتَقَرِّينَ فِي أَمْرِ اللَّهِ
وَالتَّامِّينَ فِي مَحَبَّةِ اللَّهِ وَالْمُخْلِصِينَ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ وَالْمُظْهِرِينَ لِأَمْرِ اللَّهِ وَنَهْيِهِ وَعِبَادِهِ
الْمُكْرَمِينَ الَّذِينَ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

سلام بر دعوت کنندگان به سوی خدا و راهنمایان طریق خوشنودی خدا و ثابت قدمان در اجرای فرمان خدا
و کاملان در دوستی و محبت خدا و خالص شدگان در یگانه پرستی خدا و آشکار کنندگان امر و نهی خدا و
بندگان گرامی خدا آنان که در گفتار پیشی نگیرند بر خداوند هم آنان که به دستورش عمل کنند، و رحمت
خدا و برکاتش بر ایشان باد.

سلام بر ذخیره‌های الهی

السَّلَامُ عَلَى الْأَئِمَّةِ الدُّعَاةِ وَالْقَادَةِ الْهُدَاةِ وَالسَّادَةِ الْوُلَاةِ وَالذَّادَةِ الْحُمَاةِ وَأَهْلِ الذِّكْرِ
وَأُولَى الْأَمْرِ وَبَقِيَّةِ اللَّهِ وَخَيْرَتِهِ وَحَرْبِهِ وَعَيْبَةِ عِلْمِهِ وَحُجَّتِهِ وَصِرَاطِهِ وَنُورِهِ وَبُرْهَانِهِ
وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

سلام بر امامان دعوت کننده به حق و پیشروان هدایت شدگان و سرور و سادات والیان حق و دفاع کنندگان و
حامیان از دین خدا و اهل ذکر و فرمانداران و نمایندگان خدا و ذخیره‌های الهی و برگزیدگان او و گروه او و
گنجینه علم خدا و حجت او و راه او و نور او و دلیل روشن او، که رحمت خدا و برکاتش بر ایشان باد.

شهادت سه گانه (توحید، نبوت، امامت)

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ كَمَا شَهِدَ اللَّهُ لِنَفْسِهِ وَشَهِدَتْ لَهُ مَلَائِكَتُهُ
وَأُولُوا الْعِلْمِ مِنْ خَلْقِهِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُتَنَجِّبُ
وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى أَرْسَلَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُشْرِكُونَ

گواهی می‌دهم که معبودی نیست جز خدای یگانه که شریک ندارد چنان چه خداوند متعال به یکتایی
خودش گواهی داده و فرشتگانش و دانشمندان از خلق او برای او گواهی دادند، معبودی نیست جز او که
نیرومند و فرزانه است و گواهی می‌دهم که محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بنده انتخاب شده او و رسول پسندیده اوست که او را
با هدایت و آئین حق فرستاد تا پیروزش کند بر همه آئین‌ها گرچه مشرکان خوش نداشته باشند.

وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ الْأَيْمَةُ الرَّاشِدُونَ الْمَهْدِيُّونَ الْمَعْصُومُونَ الْمُكْرَّمُونَ الْمُقَرَّبُونَ الْمُتَّقُونَ
الصَّادِقُونَ الْمُصْطَفَوْنَ الْمُطِيعُونَ لِلَّهِ الْقَوَّامُونَ بِأَمْرِهِ الْعَامِلُونَ بِإِرَادَتِهِ الْفَائِزُونَ
بِكِرَامَتِهِ إِصْطَفَاكُمْ بِعِلْمِهِ وَارْتَضَاكُمْ لِغَيْبِهِ وَاخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ وَاجْتَبَيْكُمْ بِقُدْرَتِهِ
وَأَعَزَّكُمْ بِهُدَاهُ وَحَصَّكُمْ بِبِرِّهِانِهِ وَانْتَجَبَكُمْ لِنُورِهِ وَأَيَّدَكُمْ بِرُوحِهِ

• و گواهی می‌دهم که شمائید پیشوایان راه یافته هدایت شده و رهبران نگاه داشته شده از هر خطا و اشتباه و
پیشوایان گرامی مقرب نزد خداوند متعال که پرهیزکار و راستگوی و اطاعت کنندگان از خدا بوده و قیام
کنندگان به فرمانش و انجام دهندگان خواسته‌اش و آنان که به مقام کرامت او رسیدند شما می‌باشید، خداوند
متعال شما را برای علم خود برگزید و برای عالم غیب خویش پسندید و برای اسرار خود شما را انتخاب کرد
و به قدرتش اختیارتان کرد و به راهنمایی خود عزیزتان کرد و به دلیل روشنش مخصوصتان داشت و شما را
برای نور خود برگزید و با روح خود شما را تأیید و تقویت کرد.

جانشینان خدا بر روی زمین

وَرَضِيكُمْ خُلَفَاءَ فِي أَرْضِهِ وَحُجَجًا عَلَى بَرِيَّتِهِ وَأَنْصَارًا لِدِينِهِ وَحَفَظَةً لِسِرِّهِ وَخَزَنَةً
لِعِلْمِهِ وَمُسْتَوْدَعًا لِحِكْمَتِهِ وَتَرَاجِمَةً لِحُجَّتِهِ وَأَرْكَانًا لِتَوْحِيدِهِ وَشُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ
وَأَعْلَامًا لِعِبَادِهِ وَمَنَارًا فِي بِلَادِهِ وَأَدِلَّةً عَلَى صِرَاطِهِ عَصَمَكُمُ اللَّهُ مِنَ الزَّلَلِ وَأَمَنَكُمُ
مِنَ الْفِتَنِ وَطَهَّرَكُمُ مِنَ الدَّنَسِ وَأَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ وَطَهَّرَكُمُ تَطْهِيرًا

و شما را برای جانشینی خود در زمینش پسندید و راضی شد که حجت‌های باشید بر مخلوقش و یاورانی
برای دینش و نگهبانانی برای رازش و گنجینه دارانی برای دانش خود و حکمتش را به شما سپرد و شما را به
عنوان مفسران وحی خود برگزید و به عنوان ستون‌ها و ارکان علم توحید خود قرار داد و گواهانی بر خلقش
و نشانه‌هایی برای بندگان و مشعل‌هایی در شهرها و بلادش و راهنمایانی بر راهش قرار داد، خداوند
نگهداشت شما را از لغزش و ایمن داشت شما را از فتنه‌ها و آزمایشات و شما را از هر نوع آلودگی و ناپاکی
دور کرد و به خوبی پاکیزه‌تان کرد آن هم پاکیزگی کامل و پاکی مطلق.

نتایج طهارت مطلق

فَعَظَّمْتُمْ جَلَالَهُ وَأكْبَرْتُمْ شَأْنَهُ وَمَجَّدْتُمْ كَرَمَهُ وَأَدَمْتُمْ ذِكْرَهُ وَوَكَّدْتُمْ مِثْقَاهُ وَأَحْكَمْتُمْ
عَقْدَ طَاعَتِهِ وَنَصَحْتُمْ لَهُ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ وَدَعَوْتُمْ إِلَى سَبِيلِهِ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ
الْحَسَنَةِ وَبَذَلْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فِي مَرْضَاتِهِ وَصَبَرْتُمْ عَلَى مَا أَصَابَكُمْ فِي جَنَبِهِ وَأَقَمْتُمْ
الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَأَمَرْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَيْتُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ

شما نیز در نتیجه این طهارت عظمت الهی را بزرگ شمردید و مقامش را بزرگ دانستید و کرمش را ستودید و
بر ذکر الهی مداومت نمودید و پیمانش را محکم کردید و عهد و پیمان مردم در اطاعت و فرمانبرداری از
خداوند متعال را مستحکم نمودید. و خلق را در پنهانی و آشکار برای خدا نصیحت و خیرخواهی کردید و
مردم را با حکمت و پند نیکو به راه خدا دعوت کردید و در راه خشنودی او بذل جان کردید و در مقابل
پیش آمدهای ناگوار به خاطر او بردباری کردید، و نماز را به پا داشتید و زکات را پرداختید و امر به معروف و
نهی از منکر کردید.

آثار و برکات امام عجل الله فرجه

وَجَاهَدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتَّىٰ أَعْلَنْتُمْ دَعْوَتَهُ وَبَيَّنْتُمْ فَرَائِضَهُ وَأَقَمْتُمْ حُدُودَهُ
وَنَشَرْتُمْ شَرَائِعَ أَحْكَامِهِ وَسَنَنْتُمْ سُنَّتَهُ وَصِرْتُمْ فِي ذَلِكَ مِنْهُ إِلَى الرِّضَا وَسَلَّمْتُمْ لَهُ
الْقَضَاءَ وَصَدَّقْتُمْ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ مَضَىٰ فَالرَّاعِبُ عَنْكُمْ مَارِقٌ وَاللَّازِمُ لَكُمْ لَاحِقٌ
وَالْمُقَصِّرُ فِي حَقِّكُمْ زَاهِقٌ وَالْحَقُّ مَعَكُمْ وَفِيكُمْ وَمِنْكُمْ وَالْيَكْمُ وَأَنْتُمْ أَهْلُهُ وَمَعْدِنُهُ

و در راه خدا آن طور که شایسته بود جهاد و مبارزه کردید تا دعوت حق را آشکار و واجبات او را بیان نمودید و حدود و مقرراتش را برپا داشتید و دستورات و احکامش را منتشر ساختید و روش سنت الهی را عمل نموده و آن را پیاده کردید و در راه رضای او گام برداشتید و تسلیم قضا و قدر او شدید و پیامبران گذشته او را تصدیق کردید پس آن که از شما رو گرداند از دین خارج گشته و آن که به شما پیوسته به حق رسیده و آن که در حق شما کوتاهی کرد نابود گردید، و حق همیشه همراه شما و در میان شما و از جانب شماست و به سوی شما باز می‌گردد و شما ئید اهل حق و معدن آن.

شماييد مجموعه‌ای از فضائل

وَمِيزَاتُ النَّبُوءَةِ عِنْدَكُمْ وَإِيَابُ الْخَلْقِ إِلَيْكُمْ وَحِسَابُهُمْ عَلَيْكُمْ وَفَضْلُ الْخِطَابِ عِنْدَكُمْ
وَآيَاتُ اللَّهِ لَدَيْكُمْ وَعَزَائِمُهُ فِيكُمْ وَنُورُهُ وَبُرْهَانُهُ عِنْدَكُمْ وَأَمْرُهُ إِلَيْكُمْ مَنْ وَالَاكُمْ فَقَدْ
وَالَى اللَّهَ وَمَنْ عَادَاكُمْ فَقَدْ عَادَ اللَّهَ وَ مَنْ أَحَبَّكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهُ وَمَنْ أَبْغَضَكُمْ فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهُ
وَمَنْ اعْتَصَمَ بِكُمْ فَقَدْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ

تمام میراث پیامران الهی نزد شماست و بازگشت خلق خدا به سوی شما و حسابشان با شماست و آن قدرتی
که حق را از باطل جدا می‌کند نزد شماست و آیات و نشانه‌های خدا نزد شما و تصمیمات قطعی او و
دستورات لازم‌ش در شما تحقق یافته است و نور و دلیل روشنش نزد شماست و اوامر الهی به شما واگذار
شده است، هر که شما را دوست دارد خدای را دوست داشته و هر که شما را دشمن دارد خدای را دشمن
داشته و هر کس به شما محبت داشته باشد به خدا محبت داشته و هر کس به شما بغض و کینه داشته باشد با
خدا کینه‌توزی کرده و هر که به شما متوسل شود و پناه آورد به خدا متوسل شده و به او پناه آورده است.

نیاز دائم خلق به شماسست

أَنْتُمْ [السَّبِيلُ الْأَعْظَمُ] الصِّرَاطُ الْأَقْوَمُ وَشُهَدَاءُ دَارِ الْفَنَاءِ وَشُفَعَاءُ دَارِ الْبَقَاءِ
وَالرَّحْمَةُ الْمَوْصُولَةُ وَالْأَيُّهُ الْمَحْزُونَةُ وَالْأَمَانَةُ الْمُحْفُوظَةُ وَالْبَابُ الْمُبْتَلَى بِهِ النَّاسُ مَنْ
أَتَيْكُمْ نَجَى وَمَنْ لَمْ يَأْتِكُمْ هَلَكَ إِلَى اللَّهِ تَدْعُونَ وَعَلَيْهِ تَدْلُونَ وَبِهِ تُؤْمِنُونَ وَلَهُ تُسَلِّمُونَ
وَبِأَمْرِهِ تَعْمَلُونَ وَإِلَى سَبِيلِهِ تُرْشِدُونَ وَيَقُولُ تَحْكُمُونَ

شمائید شاهراه و راه راست و گواهان در این دار فانی (دنیا) و شفیعان در خانه پایدار (قیامت) و رحمت
پیوسته حق و نشانه‌های مستور و پنهان در گنجینه حضرت حق و آن امانتی که نگهداری شده (یا حفظش بر
مردم واجب است) و آن درگاهی که مردم بدان آزمایش شوند شمایید هرکه رو به سوی شما آورد نجات
یافت و هرکس نیامد هلاک شد (شما مردم را) به سوی خدا می‌خوانید و بر او راهنمایی می‌کنید و به او ایمان
دارید و تسلیم او هستید و به دستورش عمل می‌کنید و مردم را به راه او ارشاد می‌کنید و بر طبق گفتار خدا
حکم می‌کنید.

رستگاری در همراهی با شما و هلاکت در دوری از شماست

سَعَدَ مَنْ وَالَاكُمْ وَهَلَكَ مَنْ غَاذَاكُمْ وَخَابَ مَنْ جَدَّكُمْ وَضَلَّ مَنْ فَارَقَكُمْ وَفَارَ مَنْ تَمَسَّكَ بِكُمْ وَأَمِنَ مَنْ لَجَا إِلَيْكُمْ وَسَلِمَ مَنْ صَدَّقَكُمْ وَهُدِيَ مَنْ اعْتَصَمَ بِكُمْ مَنِ اتَّبَعَكُمْ فَالْجَنَّةُ مَاؤِيهٌ وَمَنْ خَالَفَكُمْ فَالنَّارُ مَثْوِيهٌ وَمَنْ جَدَّكُمْ كَافِرٌ وَمَنْ حَارَبَكُمْ مُشْرِكٌ وَمَنْ رَدَّ عَلَيْكُمْ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنَ الْجَحِيمِ أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ فِيمَا مَضَى وَجَارٍ لَكُمْ فِيمَا بَقِيَ وَأَنَّ أَرْوَاحَكُمْ وَنُورَكُمْ وَطِينَتَكُمْ وَاحِدَةٌ طَابَتْ وَطَهَّرَتْ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ نِيكَ بَخْتِ شَدِّ هَرِ كَسِّ وَلَايَتِ شِمَارَا پَذِيرِفَت وَ بَهْ هَلَاكَتِ رَسِيدِ هَرِ كِهْ شِمَارَا دَشْمَن دَاشْت وَ زِيَانْكَارِ شَدِّ آنْ كِهْ مَنكَرِ شِمَا گِشْت وَ گَمْرَاهِ شَدِّ آنْ كِهْ اَزْ شِمَا جَدَا گِشْت وَ رَسْتْگَارِ شَدِّ آنْ كِهْ بَهْ شِمَا مَتَوَسَّلِ شَدِّ وَ اِيْمَنِ گِشْتِ آنْ كِهْ بَهْ دَرْگَاهِ شِمَا پَنَاهِ آوَرْد وَ سَلَامَتِ يَافَتِ هَرِ كِهْ شِمَا رَا تَصْدِيقِ كَرْد وَ هِدَايَتِ شَدِّ هَرِ كِهْ بَهْ شِمَا پَنَاهَنْدِهْ شَدِّ، هَرِ كِهْ پِيروِي شِمَا رَا كَرْدِ بَهْشْتِ مَأْوَايِ اَوْسْت وَ هَرِ كِهْ مَخَالَفَتِ شِمَا رَا كَرْدِ دُوزَخِ جَايْگَاهِ اَوْسْت، وَ هَرِ كِهْ مَنكَرِ شِمَا شَدِّ كَافِرٌ وَ هَرِ كِهْ بَا شِمَا جَنْگِ كَرْدِ مُشْرَكِ اسْت وَ هَرِ كَسِّ شِمَا رَا رَدِ كَرْدِ دَرِ پَایِیْنِ تَرِیْنِ دَرَجَهْ جَهَنَّمَ جَايِ دَارْد. گَوَاهِي مِي دَهَم كِهْ اَيْنِ مَقَامِ وَ مَنزَلَتِ دَرِ زَمَانِ گُذِشْتَهْ بَرَايِ شِمَا ثَابِتِ بُوْدَه وَ دَرِ آيِنْدَهْ نِيَزِ بَرَايِ شِمَا جَارِي اسْت وَ هِمَانَا رُوحِ وَ رِوَانِ شِمَا وَ نَوْرَتَانِ وَ خُوِي وَ سَرِشْتَتَانِ يَكِي اسْت هَمْگِي پَاكِ وَ پَاكِيْزِه اسْت وَ بَرَخِي عَيْنِ بَرَخِي دِيْگَرِ وَ هَمِهْ اَزِ يَكِ ذَرِيَهْ هَسْتِيْد.

خلقت نوری و مخلوق عرشى

خَلَقَكُمْ اللَّهُ أَنْوَارًا فَجَعَلَكُمْ بِعَرْشِهِ مُحَدِّقِينَ حَتَّى مَنَّ عَلَيْنَا بِكُمْ فَجَعَلَكُمْ فِي بُيُوتٍ أَدْنَى اللَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ وَجَعَلَ صَلَوَاتِنَا عَلَيْكُمْ وَمَا حَصَّنَا بِهِ مِنْ وَلَائِكُمْ طِيبًا لِحُلُقِنَا وَطَهَارَةً لِأَنْفُسِنَا وَتَرْكِيبَةً لَنَا وَكَفَّارَةً لِدُنُوبِنَا فَكُنَّا عِنْدَهُ مُسْلِمِينَ بِفَضْلِكُمْ وَمَعْرُوفِينَ بِتَصَدِيقِنَا إِيَّاكُمْ، فَلَبَّغَ اللَّهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ وَأَعْلَى مَنَازِلِ الْمُقَرَّبِينَ وَأَرْفَعَ دَرَجَاتِ الْمُرْسَلِينَ

خداوند شما را به صورت نورهای آفرید و گرداگرد عرش خود قرارتان داد تا آنگاه که با آوردنتان در این جهان بر ما منت گذارد و شما را در خانه‌هایی قرار داد که اجازه داده است آن خانه‌ها عظمت و بلندی مرتبه یابند و نام او در آن خانه‌ها برده شود و خداوند متعال صلوات و درود ما بر شما و اعتقاد به ولایت شما را باعث پاکی جسم و طهارت روح و جان ما و باعث آمرزش گناهان ما قرار داد، سپس ما در پیشگاه الهی پذیرای فضائل شما شدیم و به تصدیق مقامات شما شناخته شدیم.

پس خداوند متعال شما را به شریف‌ترین جایگاه اهل کرامت و بلندترین منازل مقربان و بالاترین درجات پیامبران مرسل نائل کرد.

مقامات خیره کننده

حَيْثُ لَا يَلْحَقُهُ لَاحِقٌ وَلَا يَفُوقُهُ فَائِقٌ وَلَا يَسْبِقُهُ سَابِقٌ وَلَا يَطْمَعُ فِي إِدْرَاكِهِ طَامِعٌ حَتَّى لَا يَبْقَى مَلَكٌ مُّقَرَّبٌ وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَلَا صِدِّيقٌ وَلَا شَهِيدٌ وَلَا عَالِمٌ وَلَا جَاهِلٌ وَلَا دَنِيٌّ وَلَا فَاضِلٌ وَلَا مُؤْمِنٌ صَالِحٌ وَلَا فَاجِرٌ طَالِحٌ وَلَا جَبَّارٌ عَنِيدٌ وَلَا شَيْطَانٌ مَرِيدٌ وَلَا خَلْقٌ فِيمَا بَيْنَ ذَلِكَ شَهِيدٌ إِلَّا عَرَفَهُمْ جَلَالَةَ أَمْرِكُمْ وَعِظَمَ خَطَرِكُمْ وَكِبَرَ شَأْنِكُمْ وَتَمَامَ نُورِكُمْ وَصِدْقَ مَقَاعِدِكُمْ وَثَبَاتَ مَقَامِكُمْ وَشَرَفَ مَحَلِّكُمْ وَمَنْزِلَتِكُمْ عِنْدَهُ وَكَرَامَتِكُمْ عَلَيْهِ وَخَاصَّتِكُمْ لَدَيْهِ وَقُرْبَ مَنْزِلَتِكُمْ مِنْهُ

آنجا که کسی بدان نرسد و فوق آن جایگاه را کسی راه نیابد هیچ کس بر آن رتبه سبقت نگیرد و برای رسیدن بدان مکان کسی طمع نبندد، تا این که هیچ فرشته مقرب و نه پیامبر مرسل و هیچ انسان صدیق و هیچ شهیدی و نه عالم و نه جاهلی و نه پست و نه برتری و نه مؤمن نیک کردار و نه تبهکار بدکاری و نه گردنکش ستیزه‌جو و نه اهریمن متمرّدی و نه خلق دیگری که در این میان گواه باشد بر جای نماند مگر آن که خداوند متعال به او جلالت و قدر و عظمت مقام و بزرگی منزلت و کامل بودن نورتان را و درستی منصب‌ها و پابرجا بودنشان را در اطاعت حق و شرافت جایگاه و منزلت شما را در پیش خود و مقام گرامی شما را و خصوصیتی که در نزد او دارید و جایگاه نزدیکی که نسبت به او دارید را معرفی نمود.

وظیفه‌شناسی امت در برابر امام علی(ع)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي وَالْأَهْلِ وَالْمَالِ وَأُسْرَتِي أَشْهَدُ اللَّهَ وَأُشْهِدُكُمْ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ وَبِمَا آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرٌ بَعْدُوكُمْ وَبِمَا كَفَرْتُمْ بِهِ مُسْتَبْصِرٌ بِشَانِكُمْ وَبِضَلَالَةٍ مَنْ خَالَفَكُمْ مُوَالٍ لَكُمْ وَ لِأَوْلِيَائِكُمْ مُبْغِضٌ لِأَعْدَائِكُمْ وَمُعَادٍ لَهُمْ سَلَامٌ لِمَنْ سَالَمَكُمْ وَحَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ مُحَقِّقٌ لِمَا حَقَّقْتُمْ مُبْطِلٌ لِمَا أَبْطَلْتُمْ مُطِيعٌ لَكُمْ عَارِفٌ بِحَقِّكُمْ مُقَرٌّ بِفَضْلِكُمْ مُحْتَمِلٌ لِعِلْمِكُمْ مُحْتَجِبٌ بِذِمَّتِكُمْ مُعْتَرِفٌ بِكُمْ مُؤْمِنٌ بِأَيَابِكُمْ مُصَدِّقٌ بِرَجْعَتِكُمْ مُنْتَظِرٌ لِأَمْرِكُمْ مُرْتَقِبٌ لِدَوْلَتِكُمْ

پدر و مادر و خاندان و اموال و خویشانم فدای شما باد، خدا را شاهد می‌گیرم که من به شما ایمان دارم و به آن چه شما بدان ایمان دارید و کافرم نسبت به دشمن شما و بدانچه شما آن را انکار کردید. به مقام شما و به گمراهی آنان که با شما مخالفت هستند بصیرت کامل دارم دوست‌دار شما و دوستان شمایم و بغض دشمنانتان را در دل دارم و دشمن آنهایم با هر که با شما صلح کند موافقم و با هر کس که با شما در جنگ است جنگ خواهم نمود. حق می‌دانم آنچه را شما حق دانستید و باطل می‌دانم آنچه را شما باطل دانستید پیرو شما و عارف به حق شما هستم اقرار به برتری شما دارم، پذیرای علم و دانش شما هستم و به امان شما پناه آورنده‌ام و در پوشش شما هستم، به شما (و حقتان) اعتراف دارم و به بازگشتان ایمان دارم و رجعت شما را تصدیق می‌کنم و چشم براه فرمان شما و منتظر دولت شمایم

آرزومند دولت نهایی و شفاعت شما هستیم

أَخَذُ بِقَوْلِكُمْ غَامِلٌ بِأَمْرِكُمْ مُسْتَجِيرٌ بِكُمْ زَائِرٌ لَكُمْ لَا يُدُّ غَائِذٌ بِقُبُورِكُمْ مُسْتَشْفِعٌ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِكُمْ وَتَقَرَّبُ بِكُمْ إِلَيْهِ وَمُقَدِّمُكُمْ أَمَامَ طَلِبَتِي وَحَوَائِجِي وَإِرَادَتِي فِي كُلِّ أَحْوَالِي وَأُمُورِي مُؤَمِّنٌ بِسِرِّكُمْ وَعَلَانِيَتِكُمْ وَشَاهِدِكُمْ وَغَائِبِكُمْ وَأَوَّلِكُمْ وَآخِرِكُمْ وَمَقْوِضٌ فِي ذَلِكَ كُلِّهِ إِلَيْكُمْ وَمُسَلِّمٌ فِيهِ مَعَكُمْ وَقَلْبِي لَكُمْ مُسَلِّمٌ وَرَأْيِي لَكُمْ تَبِعٌ وَنُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ حَتَّى يُحْيِيَ اللَّهُ تَعَالَى دِينَهُ بِكُمْ وَيَرُدَّكُمْ فِي أَيَّامِهِ وَيُظْهِرَكُمْ لِعَدْلِهِ وَيُمَكِّنَكُمْ فِي أَرْضِهِ

قول و سخن شما را می پذیرم و دستورتان را انجام می دهم و به درگاه شما پناه می جویم و زائر شما هستم و به قبرهای مطهر شما پناه آورده ام. شما را به درگاه خدای عزوجل شفیع خود قرار می دهم و به وسیله شما به پیشگاهش تقرب می جویم و شما را در همه حالات و کارهایم مقدمه و واسطه حاجات و اراده ام قرار می دهم. به نهان شما و آشکارتان و حاضر و غائبان و اول و آخرتان ایمان دارم و در این باره امور خود را به شما واگذار می کنم و تسلیم شما هستم و قلب و دلم نیز تسلیم شماست و رأی و نظر من نیز تابع رأی و نظر شماست و آمادگی یاری شما را دارم تا آن که خدای تعالی دینش را به وسیله شما احیاء کند و دوباره شما را برای روزهای حاکمیت خود بازگرداند و قدرت شما را برای اجرای عدالت آشکار سازد و در روی زمینش شما را اقتدار بخشد.

با شما و بیزار از دشمنان شما

فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَامَعَ غَيْرَكُمْ أَمَنْتُ بِكُمْ وَتَوَلَّيْتُ آخِرَكُمْ بِمَا تَوَلَّيْتُ بِهِ أَوَّلَكُمْ وَبَرَّيْتُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ أَعْدَائِكُمْ وَمِنْ الْجَبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَالشَّيَاطِينِ وَحَزَبِهِمُ الظَّالِمِينَ لَكُمْ وَالْجَاوِدِينَ لِحَقِّكُمْ وَالْمَارِقِينَ مِنْ وِلَايَتِكُمْ وَالْغَاصِبِينَ لِأَرْثِكُمْ وَالشَّاكِّينَ فِيكُمْ وَالْمُنْحَرِفِينَ عَنْكُمْ وَمِنْ كُلِّ وَلِيَّةٍ دُونَكُمْ وَكُلِّ مُطَاعٍ سِوَاكُمْ وَمِنْ الْأَيِّمَةِ الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ

پس با شما هستم با شما نه با غیر شما و ایمان دارم به شما و دوست دارم آخرین فرد شما را به همان دلیل که دوست دارم اولین شخص شما را و به پیشگاه خدای عزوجل از دشمنانتان و از غاصبین خلافت همان جبت و طاغوت و شیاطین و پیروانشان بیزاری می‌جویم آن ستمکاران بر شما و منکران حق شما و از کسانی که از ولایت و زمامداری شما روی گردان شدند و از غصب کنندگان میراث شما و شک کنندگان درباره شما و منحرف شدگان از مسیر ولایت شما و از هر دسته و گروهی و محرم رازی غیر از شما و هر فرمانروایی جز شما و از پیشوایانی که مردم را به دوزخ می‌خوانند نیز بیزارم.

همیشه با اهل بیت علیهم السلام

فَتَبَتَّنِي اللَّهُ أَبَدًا مَا حَيِّتُ عَلَى مُؤَالَاتِكُمْ وَمَحَبَّتِكُمْ وَدِينِكُمْ وَوَقْفَنِي لِطَاعَتِكُمْ وَرَزَقَنِي شِفَاعَتَكُمْ وَجَعَلَنِي مِنْ خِيَارِ مَوَالِيكُمْ التَّابِعِينَ لِمَا دَعَوْتُمْ إِلَيْهِ وَجَعَلَنِي مِمَّنْ يَقْتَضُ آثَارَكُمْ وَيَسْلُكُ سَبِيلَكُمْ وَيَهْتَدِي بِهُدْيِكُمْ وَيُحْشِرُ فِي زُمْرَتِكُمْ وَيَكُرُّ فِي رَجْعَتِكُمْ وَيُمَلِّكُ فِي دَوْلَتِكُمْ وَيُسَرِّفُ فِي عَافِيَتِكُمْ وَيُمْكِّنُ فِي أَيَّامِكُمْ وَتَقَرُّ عَيْنُهُ عَدَا بُرُؤِيَّتِكُمْ يَا أَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي

از خداوند متعال می‌خواهم که همیشه تا زنده‌ام مرا بر اطاعت و دوستی و دین و آئین شما ثابت قدم بدارد و توفیق فرمانبرداری و اطاعت شما و شفاعت شما را روزیم گرداند و مرا از بهترین دوستان و شیعیان شما قرار دهد، هم آنان که تابع دعوت شما هستند. و خداوند مرا از کسانی که پیروی می‌کند از آثار شما و می‌رود به راه شما و راهنمایی جوید به راهنمایی شما و محشور گردد در گروه شما و بازگردد در دوران رجعت و بازگشت شما و به فرمانروایی رسد در دوران حکومت شما و مفتخر گردد به عافیت (و حسن عاقبت) از شما و مقتدر گردد در روزهای (حکومت) شما و روشن گردد دیده‌اش فردای قیامت به دیدار شما قرارم دهد. پدر و مادرم و خودم و خاندان و دارائیم به فدای شما باد.

اهل بیت (علیهم السلام) و آغاز خدانشناسی

مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بِدَعَا بَعْضِكُمْ وَمَنْ وَحَّدَهُ قَبْلَ عَيْنِكُمْ وَمَنْ قَصَدَهُ تَوَجَّهَ بِكُمْ مَوَالِي لَا أَحْصِي ثَنَاتِكُمْ وَلَا أَبْلُغُ مِنَ الْمَدْحِ كُنْهَكُمْ وَمِنَ الْوَصْفِ قَدْرَكُمْ وَأَنْتُمْ نُورُ الْأَخْيَارِ وَهُدَاةُ الْأَبْرَارِ وَحُجَجُ الْغُيُوبِ فَتَحَ اللَّهُ وَبِكُمْ يَحْتَمِ وَبِكُمْ يُنْزِلُ الْعَيْثُ وَبِكُمْ يُمَسِّكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ وَبِكُمْ يُنْفَسُ الْهَمُّ وَيَكْشِفُ الضُّرَّ وَعِنْدَكُمْ مَا نَزَلَتْ بِهِ رُسُلُهُ وَهَبَطَتْ بِهِ مَلَائِكَتُهُ وَإِلَى جَدِّكُمْ وَ إِنْ زيارت اميرالمؤمنين (عليه السلام) باشد به جای: وَإِلَى جَدِّكُمْ بگو:

(وَإِلَى أَخِيكَ) بُعِثَ الرُّوحُ الْأَمِينُ

هر که قصد خدانشناسی کند باید از شما شروع کند و آن کس که خدا را به یکتائی شناخته، طریقه‌اش را از شما پذیرفته و هر که خدا را طلب کند به شما رو کند. سروران من ثنای شما را نتوانم کرد و به عمق و حقیقت مدح و ثنای شما نرسم و از توصیف قدر و منزلت شما عاجزم شما ئید نور و روشنی خویان و راهنمای نیکان و دلیل و برهان خدای جبار، خداوند آفرینش را با شما آغاز کرد و به شما نیز ختم کند و به خاطر شما باران را فرو ریزد و به خاطر شما آسمان را از این که بر زمین افتد نگهدارد مگر به اذن او. و به خاطر شما اندوه را بگشاید و ختی را برطرف کند و نزد شماست آنچه را پیمبرانش فرود آورده و فرشتگانش به زمین آوردند و به سوی جد شما و به سوی برادرت (امیرالمؤمنین)، روح الامین نازل گردید.

کرنش عالم هستی در برابر اهل بیت

آتَاكُمُ اللّٰهُ مَا لَمْ يُوْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ طَاطَا كُلُّ شَرِيفٍ لِّشَرَفِكُمْ وَبَحَّ كُلُّ مُتَكَبِّرٍ لِّطَاعَتِكُمْ وَخَضَعَ كُلُّ جَبَّارٍ لِّفَضْلِكُمْ وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لَّكُمْ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِكُمْ وَفَارَ الْفَائِزُونَ بِوِلَايَتِكُمْ بِكُمْ يُسَلِّكُ إِلَى الرَّضْوَانِ وَعَلَى مَنْ جَحَدَ وَلَايَتِكُمْ غَضِبَ الرَّحْمَنُ بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي ذِكْرُكُمْ فِي الذَّاكِرِينَ وَأَسْمَاؤُكُمْ فِي الْأَسْمَاءِ وَأَجْسَادُكُمْ فِي الْأَجْسَادِ وَأَرْوَاحُكُمْ فِي الْأَرْوَاحِ وَأَنْفُسُكُمْ فِي النُّفُوسِ وَأَثَارُكُمْ فِي الْأَثَارِ وَقُبُورُكُمْ فِي الْقُبُورِ

به شما داده است خداوند آنچه را به هیچ یک از مردم جهانیان نداده است سر (فروتنی) به زیر آورده هر شخص شریفی در برابر شرف شما و گردن نهاده هر متکبری به فرمانبرداری شما و هر گردن فرازی در برابر فضل شما فروتن گشته و هر چیزی در برابر شما رام گشت و روشن شد زمین به پرتو نور شما و مردمان رستگار به وسیله ولایت و دوستی شما رستگار شدند، به وسیله شما به بهشت رضوان می توان رسید و بر آن کس که منکر فرمانروائی شماست خشم خدای رحمان حتم و مسلم است، پدر و مادرم و خودم و خاندان و دارائیم فدای شما باد، گرچه ذکر شما در حلقه ذاکران و مادحان است و نامهایتان در میان نامها و جسم شریف شما در کنار دیگر بدن ها قرار دارد و ارواح مطهر شما در میان سایر ارواح عالمیان و نفوس مقدس شما در میان سایر جانها و آثارتان در میان آثار دیگران و قبور مطهرتان در میان سایر قبرهاست ولی شما کجا و دیگران کجا.

اهل بیت علیهم السلام سرچشمه تمام خیرات

فَمَا أَخْلَىٰ أَسْمَاءُكُمْ وَأَكْرَمَ أَنْفُسَكُمْ وَأَعْظَمَ شَأْنَكُمْ وَأَجَلَّ خَطَرَكُمْ وَأَوْفَىٰ عَهْدَكُمْ
وَأَصْدَقَ وَعْدَكُمْ كَلَامُكُمْ نُورٌ وَأَمْرُكُمْ رُشْدٌ وَوَصِيَّتُكُمْ التَّقْوَىٰ وَفِعْلُكُمْ الْحَيَرُ وَعَادَتُكُمْ
الْإِحْسَانُ وَسَجِيَّتُكُمْ الْكَرَمُ وَشَأْنُكُمْ الْحَقُّ وَالصَّدْقُ وَالرِّفْقُ وَقَوْلُكُمْ حُكْمٌ وَحَتْمٌ
وَرَأْيُكُمْ عِلْمٌ وَحِلْمٌ وَحَزْمٌ إِنْ ذَكَرَ الْخَيْرُ كُنْتُمْ أَوَّلَهُ وَأَصْلَهُ وَفَرَعَهُ وَمَعْدِنَهُ وَمَاوِيَهُ
وَمُنْتَهَاهُ بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي كَيْفَ أَصِيفُ حُسْنَ ثَنَائِكُمْ وَأُحْصِي جَمِيلَ بِلَائِكُمْ

چه شیرین است نام شما و بزرگوار است جان‌های شما و بزرگ است مقامتان و برجسته است منزلت و
موقعیت شما و چه با وفا است عهدتان و راست است وعده‌تان. سختن نور و دستورتان یکپارچه رشد و
رستگاری است، سفارشت شما پرهیزکاری و کارهای شما خیر و خوبی و عادت شما احسان و نیکی و راه و
رسم شما کرم و بزرگواری و رفتارتان حق و راستی و مدارائی است و گفتارتان مسلم و حتمی است و رأی
شما دانش و بردباری و دوراندیشی است اگر از خیر و خوبی ذکری به میان آید آغاز و ریشه و شاخه و مرکز
و جایگاه و پایانش شمائید. پدر و مادرم و خودم به فدای شما چگونه توصیف کنم ثنای نیکوی شما را و
چگونه کنم آزمایش‌های خوبی که دادید را شمارش کنم.

نتیجه ولایت پذیری

وَبِكُمْ أَخْرَجْنَا اللَّهَ مِنَ الدُّلِّ وَقَرَجَ عَنَا عَمَرَاتِ الْكُرُوبِ وَأَنْقَدْنَا مِنْ شَفَا جُرْفِ الْهَلَكَاتِ
وَمِنَ النَّارِ يَا بِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي بِمُؤَالَاتِكُمْ عَلَّمَنَا اللَّهُ مَعَالِمَ دِينِنَا وَأَصْلَحَ مَا كَانَ فَسَدَ
مِنْ دُنْيَانَا وَبِمُؤَالَاتِكُمْ تَمَّتِ الْكَلِمَةُ وَعَظُمَتِ النِّعْمَةُ وَائْتَلَفَتِ الْفُرْقَةُ وَبِمُؤَالَاتِكُمْ تُقْبَلُ
الطَّاعَةُ الْمُفْتَرَضَةُ وَلَكُمْ الْمَوَدَّةُ الْوَاجِبَةُ وَالدرَجَاتُ الرَّفِيعَةُ وَالْمَقَامُ الْمَحْمُودُ وَالْمَكَانُ
الْمَعْلُومُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَالْجَاهُ الْعَظِيمُ وَالشَّانُ الْكَبِيرُ وَالشَّفَاعَةُ الْمَقْبُولَةُ

و به وسیله شما بود که خدا ما را از خواری و زبونی خارج کرد و گرفتاری های سخت ما را بر طرف نمود و از
پرتگاه هلاکت و نابودی و از آتش دوزخ نجاتمان داد، پدر و مادرم و خودم به فدای شما که به سبب پذیرفتن
ولایت شما بود که خداوند به ما دستورات دین و حقایق ایمان را آموخت و اصلاح کرد آنچه را که از دنیای ما
تباه گشته بود و به وسیله شما کلمه (توحید و معارف دین) کامل شد و نعمت ها بزرگ گشت و جدائی و
اختلاف مبدل به الفت و اتحاد گردید و به وسیله ولایت و پیروی از شما عبادت های واجب مقبول درگاه
احدیت قرار گرفت و (تنها) دوستی و محبت شماست که بر خلق واجب و لازم است و درجات بلند و مقام
شایسته و جایگاه معین و معلوم در نزد خدای عزوجل و منزلت عظیم و رتبه بزرگ و شفاعت پذیرفته شده از
آن شما است.

اسباب آمرزش الهی

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ رَبَّنَا لَا تَزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ سُبْحَانَ رَبَّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبَّنَا لَمَفْعُولًا يَا وَلِيُّ اللَّهِ «يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ» إِنَّ بَيْنِي وَبَيْنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ذُنُوبًا لَا يَأْتِي عَلَيْهَا إِلَّا رِضَاكُمْ فَبِحَقِّ مَنْ ائْتَمَنَكُمْ عَلَى سِرِّهِ وَاسْتَرْعَاكُمْ أَمْرَ خَلْقِهِ وَقَرَنَ طَاعَتَكُمْ بِطَاعَتِهِ لَمَّا اسْتَوْهَبْتُمْ ذُنُوبِي وَكُنْتُمْ شُفَعَائِي

پروردگارا ما ایمان داریم به آنچه نازل فرمودی و پیروی کردیم از پیامبرت پس نام ما را با گواهان به این حقایق ثبت فرما. پروردگارا دلهای ما را پس از آن که راهنمایی کردی به باطل مایل مگردان و از نزد خویش رحمتی به ما ببخش که به راستی توئی عطا کننده و بخشایش گر. منزّه است پروردگار ما که به راستی وعده او محقق خواهد شد. ای ولی خدا همانا میان من و خدای عزوجل گناہانی است که محو و پاک نکند آنها را جز رضایت شما پس به حق آن خدائی که شما را امین سرّ خود قرار داده است و سرپرستی کار خلق خود را به شما واگذارده و اطاعت از شما را با اطاعت از خودش یکی کرده است، از شما می خواهم که از خدا بخشش گناہانم را بخواهید و در دنیا و آخرت مرا شفاعت کنید.

اطاعت از شما اطاعت از خداست

فَإِنِّي لَكُمْ مُطِيعٌ مَنْ أَطَاعَكُمْ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَمَنْ أَحَبَّكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ وَمَنْ أَبْغَضَكُمْ فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ اَللّهُمَّ إِنِّي لَوْ وَجَدْتُ شَفْعَاءَ أَقْرَبَ إِلَيْكَ مِنْ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ الْأَتْمَةِ الْأَبْرَارِ لَجَعَلْتُهُمْ شَفْعَائِي فَبِحَقِّهِمُ الَّذِي أُوجِبْتَ لَهُمْ عَلَيْكَ أَسْئَلُكَ أَنْ تُدْخِلَنِي فِي جَمَلَةِ الْعَارِفِينَ بِهِمْ وَبِحَقِّهِمْ وَفِي زُمْرَةِ الْمَرْحُومِينَ بِشَفَاعَتِهِمْ إِنَّكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَسَلَّم تَسْلِيمًا كَثِيرًا وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

همانا من فرمانبردار و مطیع شما هستم، هر که از شما اطاعت کند خدای را فرمانبرداری کرده و هر که نافرمانی شما کند خدای را نافرمانی کرده و هر که شما را دوست دارد خدای را دوست داشته و هر که شما را دشمن دارد خدای را دشمن داشته است، خدایا اگر من شفیعیانی را می‌یافتم که نزدیک‌تر و مقرب‌تر باشند به درگاهت از محمد و خاندان نیکویش همانند آن پیشوایان نیکوکار به طور مسلم آنها را شفیعیان خود قرار می‌دادم پس از تو می‌خواهم بدان حقی که برای ایشان بر خود واجب کردی مراد در زمره عارفان به مقام آنها و به حق آنها قرار دهی و نیز در زمره کسانی که به وسیله شفاعت آنها مورد مهر و مرحمت قرار گرفته‌اند قرار دهی که تو مهربانترین مهربانانی و درود خدا بر محمد و آل پاکش و سلام مخصوص و درود بسیار بر آنها باد. خدای منان ما را کفایت می‌کند و بهترین وکیل و سرپرست هم اوست.

فهرست آیاتی از قرآن که در متن زیارت به آن استناد شده است.

۱. اشاره است به آیات اول سوره نبأ.

۲. سوره فتح: ۱۰.

۳. سوره توبه: ۱۱۱ و ۱۱۲.

۴. سوره انعام: ۱۵۳.

۵. سوره آل عمران: ۸.

۶. سوره طه: ۸۲.

۷. سوره مؤمنون: ۱۰۴.

۸. سوره زمر: ۹.

۹. سوره نساء: ۹۵ و ۹۶.

۱۰. سوره توبه: ۱۹.

۱۱. سوره توبه: ۲۰-۲۲.

۱۲. سوره مائده: ۶۷.

۱۳. سوره مائده: ۵۴-۵۶.

۱۴. سوره آل عمران: ۵۳.

۱۵. سوره آل عمران: ۸.

۱۶. سوره شعراء: ۲۲۷.

۱۷. اشاره است به آیات ۸ و ۹ سوره انسان (دهر).

۱۸. سوره حشر: ۹.

۱۹. اشاره است به آیه ۳۴ سوره آل عمران،

۲۰. اشاره است به آیه ۱۷۷ سوره بقره.

۲۱. سوره سجده: ۱۸ و ۱۹.

۲۲. سوره احزاب: ۱۰-۱۲.

۲۳. سوره احزاب: ۲۲.

۲۴. سوره احزاب: ۲۵.

۲۵. اشاره است به سوره آل عمران آیه ۱۵۳.

۲۶. سوره توبه: ۲۵.

۲۷. سوره توبه: ۲۶.

۲۸. سوره توبه: ۲۷.

۲۹. سوره توبه: ۱۱۹.

۳۰. اشاره است به آیه ۳۳ سوره احزاب.

۳۱. سوره معارج: ۱۹-۲۲.

۳۲. سوره صافات: ۱۰۲.

۳۳. سوره بقره: ۲۰۷.

۳۴. سوره طه: ۹۰-۹۱.

۳۵. سوره احزاب: ۲۳.

۳۶. اشاره است به آیه ۱۱۱ سوره توبه.